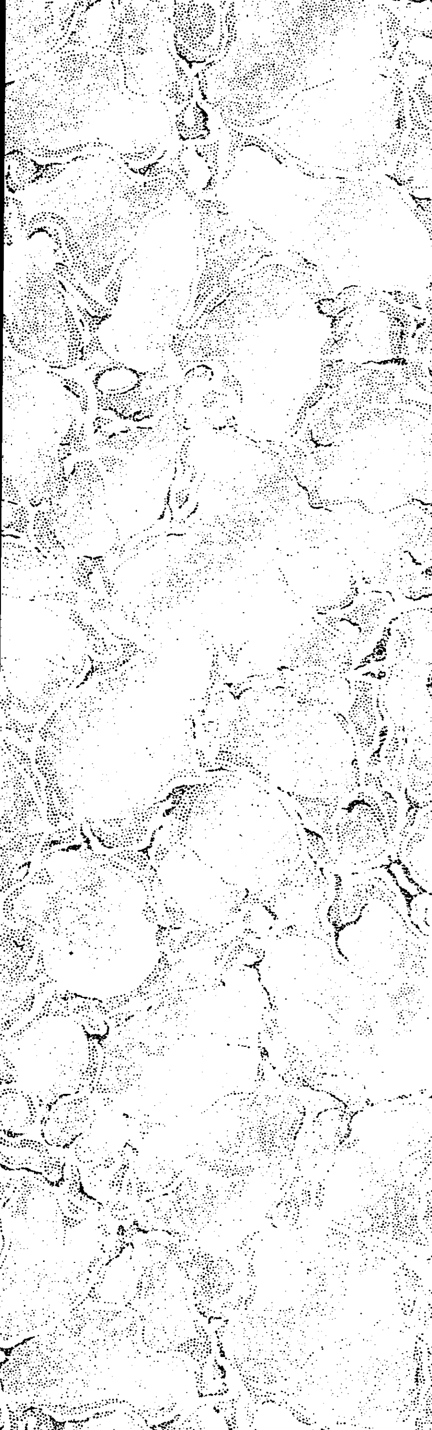
Belsheim

elsheim, Codex Theodorde Petropolitanus.

Das Evangelium des Marcus nach dem griechischen Codex aureus Theodorae Imperatricis purpureus Petropolitanus aus dem 9ten Jahrhundert.

Zum ersten Mal herausgegeben

von

J. Belsheim.

Nebst einer Vergleichung der übrigen 3 Evangelien in demselben Codex mit dem Textus receptus.

(Vorgelegt in der Sitzung der historisch-philosophischen Klasse am 27ten Februar durch Herrn Prof. Dr. Caspari.

Vorwort.

In der öffentlichen Kaiserlichen Bibliothek zu St. Petersburg befindet sich eine griechische Handschrift der 4 Evangelien mit goldener Cursivschrift auf purpurfarbenem Pergament geschrieben. Dieselbe ist in dem von Herrn E. v. Muralt herausgegebenen „Catalogue des Manuscrits Grecs de la Bibliothèque Impériale publique", St. Petersburg 1864, als No. 53 bezeichnet, und wurde im Jahre 1829 vom Metropoliten Sylvester im türkischen Kloster des St. Johannes in Jumisch-Khane in Kleinasien durch Vermittelung des russischen Hauptmanns Korganow dem Kaiser Nicolaus geschenkt. Nach einer vom Metropoliten Sylvester erzählten Sage soll diese Handschrift von einer griechischen Kaiserin Theodora geschrieben sein. Der mit reicher Silber-Filigranarbeit und Edelsteinen verzierte Einband der Handschrift könnte allerdings für einen solchen Ursprung sprechen.

Der erwähnte Gelehrte Herr E. v. Muralt hat im „Bulletin scientifique publié par l'académie Impériale des sciences de St. Petersbourg" tom. IV No. 77 (1838) eine ausführliche Beschreibung der Handschrift gegeben und dieser Beschreibung ein sehr gutes Facsimile einer Seite der Handschrift (Luc. 1, 28—34) beigefügt. Dieses Facsimile ist hier nachgebildet. Aus der Beschreibung des Herrn v. Muralt citire ich hier nachfolgende Abschnitte, mit denen ich in Bezug auf die darin ausgesprochene Ansicht über die Handschrift der Theodora im wesentlichen übereinstimme:

— — „Unter dieser Theodora nun kann nicht die Beschützerin der Monophysiten um 535 gemeint sein, ungeachtet sie zum Patriarchen von Konstantinopel einen Bischof von Trapezunt nahm; denn damals ward noch keine kleine Schrift für die Bibel angewendet, sondern erst seit dem 8ten Jahrh. So kommen wir denn auf die berühmte Begründerin des Bilderdienstes seit 842, für welche auch die sorgfältig gemalten Bilder der 4 Evangelisten und eine Menge kleiner Bilder zu sprechen scheinen, von welchen letztern aber nur eines, die Wegtragung des Leichnames Jesu zu Matthäus sich erhalten hat.

Auf das 9te Jahrhundert wenigstens führen uns auch die übrigen Merkmale der Handschrift:

1) Das *Pergament* ist nicht dünn und leicht sich rollend, wie man es vom 4ten bis 8ten Jahrhundert angewendet findet, sondern *fest* und spricht für ein Manuscript vom 8ten bis 12ten Jahrhundert.

2) Die *Buchstaben* sind zwar keine Uncialen, aber sehr *gross, gerade und regelmässig*, ausgenommen auf einigen schon durch ihre hellere Farbe sich auszeichnenden Blättern, die später eingefügt worden sind, um [6] verloren gegangene zu ergänzen. [Mtth. 20, 18—26; 21, 45—22, 9; Luc. 10, 36—11, 2; 18, 25—37; 20, 24—35; Joh. 17, 1—12]. Nur bei 4 Blättern des Ev. Johannes [Joh. 11, 26—4; 13, 2—23] ist dieses nicht geschehen, wo daher eine doppelte Lücke ist. Die Zahlen der Ammonio-Eusebianischen Kanones, die sich in einem Theile des Marcus und bei Lucas und Johannes finden, sind ebenfalls

in kleiner Schrift und in Gold an den Rand geschrieben. Alles übrige aber, die Zahlen der Kapitel sowohl als deren Ueberschriften, die Randglossen und Vor- und Nachbemerkungen auf dem Purpur-Pergament sind mit Uncialen und mit einziger Ausnahme der Zahlen des Kapitel-Verzeichnisses vor Lucas, welche in Gold sind, sämmtlich weiss geschrieben und daher sehr oft verwischt und besonders die Randglossen zu Matthäus schwer zu lesen. Die dem Codex vorgebundenen 11 gelblichweissen Pergament- und Papier-Blätter mit den synoptischen Tabellen und die jedem Evangelio mit dem Bilde des Evangelisten und dem Verzeichnisse seiner Kapitel vorangeschickten, sind mit rother, kleinerer Schrift geschrieben, können aber aus späterer Zeit herrühren als die Purpurblätter,[1]) deren Schrift eine Zeit des Ueberganges zwischen den grossen und kleinen Lettern zu beurkunden scheint.

3) Die Buchstaben sind *bald verbunden*, *bald nicht*, und zwischen einzelnen Buchstaben eines Wortes ist oft ein grösserer Zwischenraum als zwischen den verschiedenen Wörtern, die gar häufig verbunden erscheinen, wie Luc. IV. 26. γυν ᾶι χαχῆραν.

4) Für das 9te Jahrhundert spricht ganz besonders der *Mangel des Iota subscriptum*, welches erst gegen das Ende desselben aufkommt.

5) Die *Interpunction* scheint zuweilen durch den Punct, der oft gar nicht zur Unterscheidung von Sätzen dient,[2]) noch die Stichometrie andeuten zu sollen, wie im Cod. Cyprius aus dem 8ten Jahrhundert, da die Linien immer bis zum innern

[1]) Wir schliessen es daraus, dass das Inhalts-Verzeichniss bei Lucas mit älterer Schrift auf ähnlichen Blättern wie der Text sich findet, während es bei den übrigen Evv. verloren gegangen und dann ergänzt sein mag. Jene Kanones finden sich in den Tabellen für Mt. 352, Mc. 256 (im Texte nur bis 118 angezeichnet) L. 345, J. 232.

[2]) Mt. 1. 13: Ζοροβαβελ δε · εγεννησε τ. 'Α. 'Α. δε · εγεννησε κ. τ. λ. II. 2. nach αστερα, 6 nach ει, XII. 1. nach καιρω u. s. w. [Hier im Ev. des Marcus ist die Interpunction in der Ausgabe der N. T. vom Herrn A. Hahn, Lipsiæ 1840, gebraucht. Die Zahlen für Kapitel und Verse sind beigefügt.]

Rande ausgeführt sind,[1]) wo nicht ein neues Kapitel anhebt. Das Komma hingegen, das Kolon, Frage- und Anführungszeichen sprechen für's 9te, frühestens 8te Jahrhundert, wie man aus den Codd. E, M und V, g des Matthäi sieht.

6) Die *Spiritus* sind nicht rund, sondern noch eckigt, wie seit dem 6ten Jahrhundert, vergl. den Cod. Claramontanus, auch nicht immer angebracht (Matth. VIII. 28. ελθοντι, εξερχομενοι, υιε).

7) Die *Accente* sind wie sie sich bereits seit dem 8ten Jahrhundert finden (vgl. Codd. E, H, M. Mathaei V, g.) indess fehlen sie mitunter oder sind nicht richtig. (Matth. 8, 28. μνημειων, λεγοντες, προ — ἐκεῖνης).

8) *Keine Anfangs- noch Schlusszeichen der Perikopen* (α und τ) wie sie seit dem 8ten Jahrhundert allmälig eingeführt wurden.

9) *Wenig Abkürzungen*, nur: ανος, δαδ, ιηλ, ις, θς, κε, μηρ, ουνος, πμα, πηρ, χς. Auf den rothen Blättern dagegen sind sie sehr häufig.

10) *Wenig Verbesserungen*, die meisten in Luc. I bis V. und zwar am Rande auf dieselbe Weise und von derselben Hand wie der Text geschrieben ausser I.

11) Die schon erwähnten *Kanones* sind aus dem 4ten Jahrhundert und die längeren *Kapitel* ohne Zweifel die des Euthalius aus dem 5ten. Es sind deren 68 von Matthäus, 48 von Marcus, 83 von Lucas, 18 von Johannes. Das letzte ist bei Lucas überschrieben: „Von Kleopas", (was sich auf die Wanderung nach Emmaus bezieht); bei den 3 andern: „Von der Bitte um den Leib Christi". Dagegen fängt Mt. an: „Von den Magern", Mc. „Von dem Dämonischen", L. „Von der Schatzung", J. „Von der Hochzeit zu Kana«.

12) Die *Randglossen* auf der Seite sowohl als unter dem Texte, beim ersten Evangelisten sehr häufig, während sie beim vierten ganz fehlen, sind alle historischer, exegetischer, harmonistischer Art[2]) und führen auf eine Zeit nach Chrysosto-

---

[1]) Die Theilung der Wörter am Ende der Zeilen ist oft sehr ungrammatisch wie: ουκ|ατανοεις, επ' αυτοις, ου|κεξετεινατε u. s. w.

[2]) Die erste ist: Το κατα Μτ. | ευαγγελιον συνε|γραφη ὑπο αυτου Μτ. | μετα

mus.[1]) Bis Mitte Matthäus sind die meisten Ränder mit purpurfarbenem Papier verklebt als beschädigt.

13) Die dem Markus und Johannes nach- und dem Lucas vorgeschickten *Bemerkungen* sind kritisch schon wichtiger. Die erste sagt, diese Handschrift sei mit den alten Abschriften von Jerusalem verglichen worden,[2]) eine Angabe, die sich uns unten bestätigen wird; die zweite, längste, erklärt nur den Prolog des Lucas;[3]) aber die dritte zeigt an, der Urheber

---

η χρονους|της του χυ αναλεψεως (eine Notiz, die sich sonst nur bei Euthymius Zigabenus † nach 1118 findet: μετα οκτω ετη) εβραιδι διαλεκτω της παλαιστινης, ἡρμηνυθη δε ὑπο Ἰωάννου (Theophylact um 1070: Μετεφρασε δε τουτο Ἰωαννης απο της εβραιδος γλοττης εις την ἑλληνιδα, ως λεγουσι).

[1]) Ἔτι και μαρτυριον | εστιν του κεντουριονος τουτου ανδρι | σωμενου μετα ταυ|τα εν τη πιστει, φησιν ὁ χρυσοστομος | τινων φησαντων | ακουσας Ἀνδρισωμενου. Bei Marcus findet sich ausser einer harmonistischen Bemerkung wegen der 2 Besessenen und Erklärungen zu VII, 3, XIV, 8, 33 nur noch zu VI, 29: τεθαπται | το σωμα | του βαπτιστου | εν πολει Σεβαστη | · τουτου δε ἡ τιμια | κεφαλη απετεθη | εις Εμεζαν und zu XIV, 51: ὁ περιβεβλημενος σιν | δονα επι γυμνου ουτος εστιν Ιακωβος | ὁ του κυριου αδελφος λεγο|μενος ὁ μετεκειθε | δικαιος· ἑνι γαρ μονω | περιβολαιω εχρητο | τον παντα βιον της | ζωης της αυτου σαρ | κος και της ἱερωσυνης | τιμιαν καθεδραν παρα των αποστολων | ελαβεν εν Ἱερουσαλημ κ. τ. λ. Aus dieser Glosse erhellt übrigens, dass sie nicht zu dieser Handschrift gemacht ist, die hier γυμνος hat. Ebenso L. I. 1. 2.

Lucas S. 6. a. Ὅτι το κατα λ. | ευαγ. συνεγρα | φη μετα ιε χρονους | (Theophylact: Λ. δε μετα πεντεκαιδεκα ετη) της Χριτου αναληψεως | και ὑπο Παυλου ηκουσεν το ευαγ. | και συνεγραψατο | μαθητης ων Παυ|λου· συγγραφεται | δε αυτο εν Θηβαις ταις εν τη Ευβοια. Hieronymus hatte nur von Böotien gesprochen. Zu cap. I. steht mehrmals: Ου κειται εν αρχαιοις (ὁ αγγελος — αυτην, ευλ — γυναιξιν, ιδουσα). Sonst ist nur noch eine unbedeutende hist. Notiz zu I, 32. S. das Facsimile.

[2]) S. 76. b. Εγραφη και αντεβληθη ὁμοι|ως εκ των ἱεροσολομων | παλαιων αντιγραφον.

[3]) S. 1. a. Ὡς παλαι εν τω λαω πολλοι προ|φητειαν επηγγελλοντο και | νεαν τινες ψευδοπροφηται |, ὡν ἑις Ανανιας ὑιος Αζωρ, τινες | [5] δε προφηται αληθινοι· ὁυτος | παι νυν εν τη νεα διαθηκη τα | ευαγγελια πολλοι ηθελησαν γρα|ψαι αλλ ὁι δοκιμοι τραπεζηται | τινα εξελεξαντο· οτι γαρ ου | [10] τεσσαρα μονα ευαγγελια εγρα|φη αλλα πλειον εξ αυτου του προοιμιου γνωσθι | Ε. π.

dieser Handschrift habe die Perikope von der Ehebrecherin weggelassen, weil sie in den jetzigen Abschriften nicht stehe.“ [1]) — —

— — Die oben erwähnten Versehen in Spiritus und Accent können, da sie nicht sehr häufig sind, so wenig als die aus der neu-griechischen Aussprache entstandenen *Schreibfehler* [2]) etwas gegen die Theodora, als Schreiberin oder vollends gegen das neunte Jahrhundert als Zeit dieser Handschrift beweisen;

α. δ. | 15 το δε επεχ. κατηγοριαν | εχει των χωρις χαρισματος | άγιου ελθοντων επι την αναγραφην· b) Ματθαιος μεν γαρ και οί αλλοι ουκ επεχειρησαν αλλ εγραψαν· | οί δε κατ Αιγυπτιους συγγραψαντες ευαγγελιον ουτως καλου|μενον το τε ετι επιγεγραμ|5μενον των δωδεκα ούτω μο|νον επεχειρησαν. και Βασιλιδης δε ύστερον επεγραψεν το κατα | Βασιλιδην ευαγ. εστι δε | 10 και το κατα Θωμαν ευαγγελιον | και κατα ματθιαν και αλλα | πλειονα· καλως δε ειπεν π. | τ. ευ. ή, π. | την γαρ έαυτου διαθε | 15 σιν εμφραινει. επιπληροφορη|το γαρ και εν ουδενι εδισταζεν· | τουτο δε γινεται περι τους βε|2a βαιως πιστευοντας και λεγον|τας το γραφικον· βεβαιωσον με | εν τοις λογοις σου· όπερ και ὁ α|ποστολος φησιν· ίνα ητε ερρι|ζωμενοι και τεθεμελιωμενοι εν τη πιστει· ειτα επαγει· κ. π. η. οι απ α. | α. κ. ύ. γε|νυμενοι τ. λ. | 10 Οψις γαρ ου πληροφορει· ου γαρ | απο σημειων όρατων τα κριτ|τονα φυσεως πραγματα κρινε|ται, αλλα λογω· ει γαρ το έωρα | κεναι τον Κυριον κατα σωμα αυτο | 15 πτην γενεσθαι του λογου και | Πιλατος αυτοπτης ην και ὁ προδο|της Ιουδας και παντες οί λεγοντες | b σταυρου αυτον· το ουν | ειδειν τον λογον εκεινο ει το όπου ελεγεν ὁ σωτηρ Ὁ έωρακως ε|με εωρακεν τον πατερα μου τον | πεμψαντα με, τουτ εστιν | λογω καινω ώς και εν εξοδω | ὁ λαος έωρα φωνην Κυριου.

[1]). 80 [6]) Το περι της μοιχαλιδος κε|φαλαιον εν τω παρα Ιωαννην | ευαγγελιω ώς εν τοισ νυν | αντιγραφοις μη κειμενον | παρελειψα. κατα τον τοπον | κειται δε ούτως μετ ολιγα | της αρχης του πε κεφα|λαιου έξης του Ε. κ. ι. ὁ. π., εκ. Γ. ουκ εγειρεται [VII. 52]. In derselben Linie wird gleich mit VIII 12. fortgefahren: παλιν ουν κ. τ. λ. Es kann also das obige κατα τον τοπον nicht zum Vorhergehenden, sondern muss zum Folgenden gezogen werden, als Angabe, wo in den andern Handschriften die Perikope stehe, die der Urheber dieser Handschrift ganz übergeht, ohne auch nur wie der St. Galler Codex aus dem VIII Jahrh. eine Lücke zu lassen. Merkwürdig ist, dass es hier nicht wie bei Mc. und L. Pag. 5 Note 1 und 2 heisst *in den alten Handschriften.*

[2]) Διναριον, εφημωθη, φειμωθητι, γραμματαιων, ορινην | εξεφνης, σιναντιλαβοιτε (βηται); η (ει) (und beinahe immer ιδον für ειδον) παρακολουθεισαι (θησαι), ανυγησεται (ανοιγ), αποστηλει (ελει), θηλοι für θηλυ etc.

sie zeigen nur, dass dieselbe nicht copirt sondern nach einem Dictat geschrieben worden. — —

Für die Aussprache des Neugriechischen haben wir nun zwar kein früheres Zeugniss als das des Moschopulus aus Konstantinopel um 1453. Allein, da das Neugriechische erweislich aus dem äolisch-böotischen Dialecte (in welchem die Vocale und Diphtongen wie im Neugriechischen verwischt sind,[1]) ungefähr wie im Norddeutschen ü = i, ä und ö = e) entstanden ist und kein Zeugniss gegen das Vorkommen dieser neugriechischen Aussprache im 9ten Jahrhundert sich findet, so haben wir keinen Grund wegen dieser und einiger andern Schreibfehler (z. B. der Verwechselung von lang und kurz o)[2])

---

[1]) Siehe die orchomenische Inschrift bei Böhkh (Staatshaushalt der Athener II. 374) πολι (ει), μει (μη), ηγυς (αιγους) — Ἱμεραν statt ἡμεραν findet sich bei Plato Cratyl. 418. c. ναιχι, εχει, als Echo bei Callimachus Epigr. 30 und θναισκω bei den Aeolern für θνησκω. In Ceremonial-Buche des Constantin Porphyrogennetes findet sich vollends Βεστητορες für Vestitores 1. I. 4; Νοβελησιμος (Nobilissimus) XLIV. 1, und wieder Νωβ. 4; Βεγες (bigae) LXXI. 3; Βηβητε Δομηνι ημπερατορες ην μουλτος αννος. Δεους ομνηποτενς πρεστεδ (Bibite Domini Imperatōres in multos annos. Deus omnipotens praestet) — ην γαυδιω πρανδειτε Δομηνι (In gaudio prandete domini) LXXV. 2.

[2]) Ευονυμων, το πνευματι, δοσουσιν, το γεγονως, ιδωντες, εθαυμαζων, αροτριοντα, βοοντων, εκραταιουτω, ιδων statt ειδον etc. Als Schreibfehler lässt sich noch betrachten απαλλεγγει Mt. XII. 18. εκβαλλε, 20. πλημμυρας, νοεσσους, εμπυσθεσεται, αυτους statt αυτοις, Mt. XV. 32, L. XX. 15, αυτοις statt αυτους, II. 9. Τετραγωνιτιδος, συροφοινικισα, μαχαιρα (αν) ερχομενον (ομενου) XXIII. 26, Ιδαιων für Ιουδαιων, εμελλεν für εμελεν, καπφαθυ, weniger hingegen: Ηλιαν Mt. XVII. 4; το ελεον, XXIII. 23; [εις τω ιορδανη für εν τ. ι. Mc. I. 5.] ωσπερ α. βαλη IV. 26; ὁ και εγενετο L. V. 17; πολλοι πληθος; εγνω τι, XVI. 4; αφησει XVII. 4; εισελθοντα, 7; ἡμεραι, 28; ἑαυτου und ἑαυτων XX. 20. 23; ὁ (ὁς); Καισαρα XXIII. 2; κατ εορτην, 17; ὁταν J. XIX. 6.

So sind von diesen 30 nicht aus der neugriechischen Aussprache zu erklärenden Fehlern die Hälfte anderweitige *Lapsus calami* — und die andern dürfen auf 405 Quartblättern oder 810 Seiten von 17 bis 20 Zeilen keiner Kaiserin zur Schande gerechnet werden. Von den zwei gleichnamigen Kaiserinnen des neunten Jahrh. aber past die von uns angenommene sowohl wegen ihres Vaterlandes Paphlagonien, nicht weit von dem Kloster St. Johann, wo ihre Hand-

die Handschrift der Kaiserin Theodora, (über deren gelehrte Kenntnisse wir viel zu wenig wissen, um daraus eine Instanz gegen die Angabe jenes Metropoliten zu erheben, so wenig als die Regelmässigkeit und Grösse der Schriftzüge[1]) gegen sie zeugen kann) ganz abzusprechen.“ — —

So weit Herr v. Muralt.

Unsere Handschrift verdient in mehreren Beziehungen ein nicht geringes Interesse. Unter den verschiedenen mit silbernen Uncialschrift beigefügten Randglossen von erster Hand sind die erwähnten sehr wichtig, welche angeben, dass die Handschrift mit den alten Handschriften von Jerusalem verglichen worden ist (Pag. 5 und Note 1. 2). Vergl. Scriveners „Plain Introduction in the Criticism of the N. T.“ 2th ed. p. 510; 3th ed. p. 586, wo mehrere ähnlichen Handschriften erwähnt werden.

Sehr beachtenswerth und merkwürdig ist ferner meiner Ansicht nach der Umstand, dass das Evangelium des Marcus in unserer Handschrift beinahe ganz der abenländischen Textrecension folgt, sehr oft Cod. D., während die übrigen Evangelien der byzantinischen folgen, ein Verhältniss, das dem Sachverständigen alsbald ins Auge fallen wird.

Während meines zweimaligen Aufenthaltes in St. Petersburg im Sommer der Jahre 1879 und 1880 gelang es mir diese Handschrift zu collationiren. Ich würde nun sehr gern die ganze herausgeben. Da dies aber mit grösseren Kosten und manchen andern Schwierigkeiten verbunden ist, muss ich mich auf die Veröffentlichung des Marcusevangeliums beschränken als desjenigen Theils des Codex, der am meisten vom Textus

---

schrift aufbewahrt wurde, als wegen ihres bekannten kirchlichen Eifers besser als die Gattin Leo des Armeniers, der eine solche Arbeit zuzutrauen wir weniger Grund haben. Indess könnte die Handschrift jener berühmtern Theodora auch nur gewidmet und dann ihr so zugeschrieben worden seyn, als hätte sie dieselbe nicht bloss veranlasst, sondern auch selbst geschrieben.

[1]) Das *Facsimile* ist von der Rückseite des 9ten Blattes des Lucas genommen; diese umfasst I. 28—34.

receptus abweicht. Dieses Evangelium wird hier nach der Handschrift mit allen Sprach- und Schriebfehlern — ohne andere Accente als Spiritus asper — herausgegeben.

Für alles Wohlwollen, mit welchem mir in St. Petersburg der damalige Director der kaiserlichen Bibliothek, jetzt Minister, Herr Geheimerath Delianoff, der jetzigen Director derselben Bibliothek, Herr Geheimerath Bytschoff, und die übrigen Beamten der Bibliothek begegnet sind, spreche ich an dieser Stelle nochmals meinen aufrichtigsten Dank aus.

Christiania, April 1885.

J. B.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ.

I. 1. Αρχη του ευαγγελιου Ιησου Χριστου, υίου του θεου — 2.
Ως γεγραπται εν τω Ησαια τω προφητη ιδου, αποστελλω τον αγγελον
μου προ προσωπου σου, ὃς πατασκευασει την ὁδον σου εμπροσθεν σου.
3. Φωνη βοωντος εν τη ερημω· ἑτοιμασατε την ὁδον κυριου· ευθειας
ποιειτε τας τριβους αυτου — 4. Εγενετο Ιωαννης βαπτιζων εν τη ερημω
και κηρυσσων βαπτισμα μετανοιας εις αφεσιν ἁμαρτιων. 5. Και εξεπο-
ρευετο προς αυτον πασα ἡ Ιουδαια χωρα και οἱ Ἱεροσολυμειται, και
παντες εβαπτιζοντο εις (!) τω Ιορδανη ὑπ αυτου, εξομολογουμενοι τας ἁμαρ-
τιας αὑτων. 6. Ην δε ὁ Ιωαννης ενδεδυμενος τριχας καμηλου και
ζωνην δερματινην περι την οσφυν αὑτου και εσθιων ακριδας και μελι
αγριον. 7. Και εκηρυσσεν λεγων. ὁτι ερχεται ὁ ισχυροτερος μου οπισω
μου, οὗ ουκ ειμι ἱκανος λυσαι τον ἱμαντα των ὑποδηματων αυτου. 8.
Εγω ὑμας βαπτισω εν ὑδατι, αυτος ὑμας βαπτισει εν πνευματι ἁγιω.

9. Και εγενετο εν εκειναις ταις ἡμεραις, ἡλθεν ὁ Ιησους απο Να-
ζαρετ της Γαλιλαιας, και εβαπτισθη εις τον Ιορδανην ὑπο Ιωαννου. 10.
Και ευθεως αναβαινων εκ του ὑδατος ιδεν σχιζομενους τους ουρανους
και το πνευμα ὡσει περιστεραν παταβαινον επ αυτον. 11. Και ιδου
φωνη (εγενετο) εκ των ουρανων ηκουσθη· συ ει ὁ υἱος μου ὁ αγαπετος, εν
ῳ ευδοκησα.

12. Και ευθυς το πνευμα αυτον εκβαλλει εις τεν ερημον. 13. Και ην εκει επι ἡμερας τεσσαρακοντα, πειραζομενος ὑπο του σατανα, και ην μετα των θηριων, και οἱ αγγελοι διηκονουν αυτω.

14. Μετα δε το παραδοθηναι τον Ιωαννην ηλθεν ὁ Ιησους εις την Γαλιλαιαν κηρυσσων το ευαγγελιον του θεου 15. Και λεγων· οτι πεπληρωται ὁ καιρος και ηγγικεν ἡ βασιλεια του θεου· μετανοειτε και πιστευετε εν τω ευαγγελιω. 16. Παραγων δε ὁ Ιησους παρα την θαλασσαν της Γαλιλαιας ειδεν Σιμωνα και Ανδρεαν τον αδελφον Σιμονος, αμφιβαλλοντες τας δικτυας εις την θαλασσαν· ησαν γαρ ἁλιεις. 17. Και ειπεν αυτοις ὁ Ιησους· δευτε οπισω μου, και ποιησω ὑμας γενεσθαι ἁλιεις ανθρωπων. 18. Και ευθυς αφεντες τα δικτυα ηκολουθησαν αυτω. 19. Και προβας ολιγον ειδεν Ιακωβον τον του Ζεβεδαιου και Ιωαννην τον αδελφον αυτου, και αυτους εν τω πλοιω καταρτιζοντας τα δικτυα· 20. Και ευθυς αφεντες τον πατερα αυτων Ζεβεδαιον εν τω πλοιω μετα των μισθωτων απηλθον οπισω αυτου.

21. Και εισπορευονται εις Καφαρναουμ· και ευθυς τοις σαββασιν εδιδασκεν εις την συναγωγην. 22. Και εξεπλησσοντο εν τη διδαχη αυτου· ην γαρ διδασκων αυτους ὡς εξουσιαν εχων και ουχ ὡς οἱ γραμματεις. 23. Και ην εν τη συναγωγη αυτων ανθρωπος εν πνευματι ακαθαρτω, και ανεκραξεν 24. Λεγων· εα, τι ἡμιν και σοι, Ιησου Ναζαρηνε; ηλθες απολεσαι ἡμας· οιδα σε τις ει, ὁ ἁγιος του θεου. 25. Και επετιμησεν αυτω ὁ Ιησους λεγων· φειμωθητι και εξελθε απ αυτου. 26. Και σπαραξαν αυτον το πνευμα το ακαθαρτον και κραξαν φωνη μεγαλη εξηλθεν εξ αυτου. 27. Και εθαμβηθησαν παντες, ὡστε συζητειν προς αὑτους λεγοντας· τι εστιν τουτο; διδαχη καινη αὑτη; κατ εξουσιαν και τοις πνευμασιν τοις ακαθαρτοις επιτασσει, και ὑπακουουσιν αυτω; 28. Εξηλθεν δε ἡ ακοη αυτου εις ὁλην την περιχωρον της Γαλιλαιας.

29. Και ευθυς εκ της συναγωγης εξελθων ηλθεν εις την οικιαν Σιμωνος και Ανδρεου μετα Ιακωβου και Ιωαννου. 30. Η δε πενθερα του Σιμωνος κατεκειτο πυρεσσουσα· και ευθεως λεγουσιν αυτω περι αυτης. 31. Και προσελθων ηγειρεν αυτην κρατησας της χειρος αυτης· και αφηκεν αυτην ὁ πυρετος, και διηκονει αυτοις. 32. Οψιας δε γενομενης, ὁτε εδυ ὁ ἡλιος, εφερον παντες προς αυτον παντες προς αυτον (!) τους κακως εχοντας και τους δαιμονιζομενους· 33. Και ἡ πολις ὁλη ην συνηγμενη ην προς τας θυρας. 34. Και εθεραπευσεν πολλους κακως εχοντας ποικιλαις νοσοις, και δαιμονια πολλα εξεβαλεν, και ουκ ηφιεν

λαλειν τα δαιμονια, οτι ηδεισαν αυτον χριστον ειναι. 35. Και πρωι εννυχον λιαν ανασταις εξελθεν εις ερημον τοπον, κακει προσηυχετο. 36. Και κατεδιωξεν αυτον ότε Σιμων και οί μετ αυτου. 37. Και εύροντες αυτον λεγουσιν αυτω· ότι παντες ζητουσιν. 38. Και λεγει αυτοις· αγωμεν εις τας εχομενας κωμοπολεις, ίνα κακει κηρυξω· εις τουτο γαρ εξελυθα. (!) 39. Και ην κηρυσσων εις τας συναγωγας αυτων, εις όλην την Γαλιλαιας, (!) και τα δαιμονια εκβαλλων.

40. Και ερχεται προς αυτον λεπρος παρακαλων αυτον και γονυπετων και λεγων αυτω· ότι, εαν θελησης, δυνασαι με καθαρισαι. 41. Ὁ δε Ιησους σπλαγχνισθεις εκτεινας την χειρα ήψατο αυτου λεγων αυτω· θελω, καθαρισθητι. 42. Και ευθεως απηλθεν ή λεπρα απ αυτου, και εκαθερισθη. 43. Και εμβριμησαμενος αυτω ευθεως εξεβαλεν αυτον 44. Ειπων αυτω· όρα, μηδενι μηδεν ειπης· αλλ ύπαγε, σεαυτον δειξον τω ίερει, και προσενεγκεν περι του καθαρισμου σου, ά προσεταξεν Μουσες, εις μαρτυριον αυτοις. 45. Ὁ δε εξελθων ηρξατο κερυσσειν πολλα και διαφημιζειν τον λογον, ώστε μηκετι αυτον δυνασθαι εις πολιν φανερως εισελθειν· αλλ εξω επ ερεμοις τοποις ην, και ηρχοντο προς αυτον παντοθεν.

II. 1. Και παλιν εισηλθων παλιν (!) εις Καφαρναουμ δι ήμερων· και ηκουσθη, ότι εις οικον εστιν. 2. Και ευθεως συνηχθησαν πολλοι, ωστε μηκετι χωρειν μηδε τα πρός την θυραν· και ελαλει αυτοις τον λογον. 3. Και ιδου ανδρες ερχονται προς αυτον φεροντες παραλυτηκον (!), αιρομενον ύπο τεσσαρων. 4. Και μη δυναμενον προσεγγισαι αυτω δια τον οχλον, απεστεγασαν την στεγην αυτου, όπου ην, και εξορυξαντες, χαλωσιν τον κραββατον, εφ όυ ό παραλυτικος κατεκειτο. 5. Και ιδων ό Ιησους την πιστιν αυτων λεγει τω παραλυτικω· τεκνον, αφιενται σου αί άμαρτιαι. 6. Ησαν δε τινες των γραμματαιων εκει καθημηνοι και διαλογιζομενοι εν ταις καρδιαις αύτων λεγοντες· 7. Τι ούτος λαλει βλαςφημιας; τις δυναται αφιεναι άμαρτιας, ει μη είς ό θεος; 8. Και επιγνους ό Ιησους τω πνευματι αύτου, ότι όυτως διαλογιζονται εν έαυτοις, ειπεν αυτοις· τι ταυτα διαλογιζεσθε εν ταις καρδιαις ύμων; 9. Τι εστιν ευκοπωτερον, ειπειν τω παραλυτικω· αφιενται σου αί άμαρτιαι, η ειπειν· εγειραι και αρον τον κραββατον σου και περιπατει; 10. Ἱνα δε ειδητε, ότι εξουσιαν εχει ό υίος του ανθρωπου αφιεναι επι της γης άμαρτιας, λεγει τω παραλυτικω· 11. Σοι λεγω· εγειραι αρον τον κραββατον σου και ύπαγε εις τον οικον σου· 12. Και ηγερθη ευθεως και αρας τον

κραββατον εξηλθεν εναντιον παντων, ὡστε εξιστασθαι παντας και δοξαζειν τον θεον, λεγοντας· ουδεποτε οὑτως ειδομεν.

13. Και εξηλθεν παλιν παρα την θαλασσαν· και πας ὁ οχλος ηρχοντο προς αυτον, και εδιδασκεν αυτους. 14. Παραγων δε ειδεν Ιακωβον (!), τον Αλφεου, καθημενον επι το τελωνιον, και λεγει αυτω· ακολουθει μοι. και αναστας ηκολουθησεν αυτω. 15. Και γινεται κατακεισθαι αυτον εν τη οικεια αυτου, και πολλοι τελωναι και ἁμαρτωλοι συνανεκειντο τω Ιησου και τοις μαθηταις αυτου· ησαν γαρ πολλοι, ὁι ηκολουθουν αυτω. 16. Και οἱ γραμματεις και οἱ Φαρισαιοι ιδοντες ὁτι εσθιει μετα των ἁμαρτωλων και τελωνων ελεγον τοις μαθηταις αυτου· τι οτι μετα των τελωνων και ἁμαρτωλων εσθιετε και πινετε; 17. Και ακουσας ὁ Ιησους λεγει αυτοις· ὁτι ου χρειαν εχουσιν οἱ ισχυοντες ιατρου, αλλ' οἱ κακως εχοντες. ουκ ηλθον καλεσαι δικαιους, αλλα ἁμαρτωλους.

18. Και ησαν οἱ μαθηται Ιωαννου και οἱ Φαρισαιοι νηστευοντες. καὶ ερχονται και λεγουσιν αυτω· δια τι οἱ μαθηται Ιωαννου και οἱ μαθηται των Φαρισαιων νηστευουσιν, οἱ δε σοι ου νηστευουσιν; 19. Και ειπεν αυτοις ὁ Ιησους· μη δυνανται οἱ υἱοι του νυμφωνος, εν ᾡ μετ αυτων εστιν ὁ νυμφιος, νηστευειν; ὁσον χρονον εχωσιν τον νυμφιον μετ ἑαυτων, ου δυνανται νηστευειν· 20. Ελευσονται δε ἡμεραι, ὁταν απαρθη απ αυτων ὁ νυμφιος, και τοτε νηστευσουσιν εν εκεινη τη ἡμερα. 21. Ουδεις επιβλημα ῥακους αγναφου επιρραπτει επι ἱματιω παλαιω· ει δε μη γε, αιρει το πληρωμα αυτου το καινον απο του παλοιου, και χειρω σχισμα γινεται. 22. Και ουδεις βαλλει οινον νεον εις ασκους παλαιους· ει δε μη, ῥηξει ὁ οινος τους ασκους, και ὁ οινος εκχειται και οἱ ασκοι απολουνται· αλλ οινον νεον εις ασκους καινους βλητεον.

23. Και εγενετο αυτον εν τοις σαββασιν παραπορευομενον δια των σποριμων, ὁι δε μαθηται αυτου ηρξαντο ὁδον ποιειν[1]) τιλλοντες τους σταχυας. 24. Και οἱ Φαρισαιοι ελεγον αυτω· ιδε, τι ποιουσιν ὁι μαθηται σου τοις σαββασιν, ὁ ουκ εξεστιν; 25. Και ελεγεν αυτοις· ουδεποτε ανεγνωτε, τι εποιησεν Δαυιδ, ὁτε χρειαν εσχεν και επεινασεν αυτος και οἱ μετ αυτου; 26. Πως εισηλθεν εις τον οικον του θεου επι Αβιαθαρ του αρχιερεως και τους αρτους της προθεσεως εφαγεν, και εδωκε και τοις μετ αυτου, οὑς ουκ εξεστιν φαγειν ει μη τοις ἱερευσιν; 27. Και ελεγεν αυτοις· το σαββατον δια τον ανθρωπον εγενετο, ουχ ὁ ανθρωπος

[1]) Glosse: οδοιπορουντες pr. m.

δια το σαββατον. 28. Ὡςτε κυριος εστιν ὁ ὑιος του ανθρωπου και του σαββατου.

III. 1. Και εισηλθεν παλιν εις την συναγωγην· και ην εκει ανθρωπος εξηραμμενην εχων την χειρα. 2. Και παρετηρουντο αυτον, ει τοις σαββασιν θεραπευσει αυτον, ἱνα κατηγορησωσιν αυτου. 3. Και λεγει τω ανθρωπω τω την χειρα εχοντι ξηραν· εγειρει εις το μεσον. 4. Και λεγει αυτοις· εξεστιν τοις σαββασιν αγαθοποιησαι, η κακοποιησαι; ψυχην σωσαι, η απολευσαι; οἱ δε εσιωπων. 5. Και περιβλεψαμενος αυτους μετ οργης, συλυπουμενος επι τη πορωσει της καρδιας αυτων, ελεγεν τω ανθρωπω· εκτεινον την χειρα σου. και εξετεινεν, και απεκατεσταθη ἡ χειρ αυτου. 6. Και ευθεως εξελθοντες οἱ Φαρισαιοι μετα των Ἡρωδιανων συμβουλιον εδιδουν κατ᾽ αυτου, όπως αυτον απολεσωσιν.

7. Και ὁ Ιησους μετα των μαθητων αὑτου ανεχωρησεν προς την θαλασσαν, και πολλοι πληθος απο της Γαλιλαιας, ηκολουθησεν και απο της Ιουδαιας 8. Και απο Ἱεροσολυμων και απο της Ιδουμαιας και περαν του Ιορδανου· και οἱ περι Τυρον και Σιδωνα, πληθος πολυ, ακουοντες ὁσα εποιει, ηλθον προς αυτον. 9. Και ειπεν τοις μαθηταις αὑτου, ἱνα πλοιαριον προςκαρτερει αυτω δια τον οχλον, ἱνα μη θλιβωσιν αυτον. 10. Πολλους γαρ εθεραπευσεν, ὡστε επιπιπτειν αυτω, ἱνα αυτου ἁψωνται, ὁσοι ειχον μαστιγας,' 11. Και τα πνευματα τα ακαθαρτα, ὁταν αυτον εθεωρουν, προσεπιπτον αυτω και εκραζον λεγοντα. ὁτι συ ει ὁ υἱος του θεου.[1]) 12. Και πολλα επετιμα αυτοις, ἱνα μη αυτον φανερον ποιησωσιν.

13. Και αναβαινει εις το ορος και προςκαλειται οὑς ηθελεν αυτος. και απελθον προς αυτον. 14. Και εποιησεν δωδεκα, ἱνα ωσιν μετ᾽ αυτου, και ἱνα αποστελλει αυτους κηρυσσειν, 15. Και εχειν εξουσιαν εκβαλλειν τα δαιμονια και εποιησεν τους δωδεκα. 16. Και επεθηκεν ονομα τω Σιμωνι Πετρον· 17. Και Ιακωβον, τον του Ζεβεδαιου, και Ιωαννεν τον αδελφον του Ιακωβου. και επεθηκεν αυτοις ονοματα Βανηρεγες, ὁ εστιν, υἱοι βροντης· 18. Και Ανδρεαν και Φιλιππον και Βαρθολομαιον και Ματθαιον τον τελωνην και Θωμαν και Ιακωβον, τον του Αλφαιου, και Θαδδαιον και Σιμωνα, τον καναναιον, 19. Και Ιουδαν Ισκαριοθες, ὁς και παρεδωκεν αυτον.

---

[1]) Glosse: Και επιτιμων ουκει α- αυτα λαλειν οτι ηδεισαν αυτον χριστον ειναι pr. m.

20. Και ερχονται εις οικον· και συνερχεται παλιν οχλος, ωστεν μη δυνασθαι αυτους μη δε αρτον φαγειν. 21. Και ακουσαντες οἱ παρ' αυτου εξηλθον κρατησαι αυτον· ελεγον γαρ· ὁτι εξεταται. 22. Και οἱ γραμματεις οἱ απο Ἱεροσολυμων καταβαντες ελεγον· ὁτι Βεελζεβουλ εχει, καὶ· ὁτι εν τω αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα δαιμονια. 23. Και προςκαλεσαμενος αυτοις ὁ Ιησους, εν παραβολαις ελεγεν αυτοις· πως δυναται σατανασ σαταναν εκβαλλειν; 24. Και εαν βασιλεια εφ' ἑαυτην μερισθησα, ου δυναται σταθηναι ἡ βασιλεια εκεινη· 25. Και εαν οικια εφ ἑαυτην μερισθη, ου δυναται σταθηναι ἡ οικια εκεινη· 26. Και η ὁ σατανας ανεστη εφ' ἑαυτον και μεμερισται, ου δυναται σταθηναι, αλλα τελος εχει. 27. Ουδεις δυναται τα σκευη του ισχυρου, εισελθων εις την οικιαν αυτου, διαρπασαι, εαν μη πρωτον τον ισχυρον δηση· και τοτε την οικιαν αυτου διαρπασει. 28. Αμην λεγω ὑμιν, ὁτι παντα αφεθησεται τοις ὑιοις των ανθρωπων τα ἁμαρτηματα, και ἀι βλαςφημιαι, ὁσας αν βλαςφημησωσιν· 29. Ὁς δ' αν βλαςφημηση εις το πνευμα το ἁγιον, ουκ εχει αφεσιν, αλλ ενοχος εστιν αιωνιου ἁμαρτηματος. 30. Ὁτι ελεγον· πνευμα ακαθαρτον εχει. 31. Και ερχεται ἡ μητηρ αυτου και οἱ αδελφοι, και εξω ἑστωτες απεστειλαν προς αυτον λαλουντες αυτον. 32. Και εκαθηντο περι αυτον οχλος, ειποντων δε αυτω ιδου, ἡ μητηρ σου και οἱ αδελφοι σου εξω ζητουσιν σε. 33. Απεκριθη αυτοις λεγων· τις εστιν ἡ μητερ μου και ὁι αδελφοι μου; 34. Και περιβλεψαμενος κυκλω τους περι αυτον μαθητας καθημενους ειπεν· ιδου ἡ μητηρ μου και οἱ αδελφοι μου. 35. Ὁς γαρ αν ποιηση το θελημα του θεου, ὁυτος αδελφος μου και αδελφη και μητηρ εστιν.

IV. 1. Και ηρξατο παλιν διδασκειν παρα την θαλασσαν· και συνηχθησαν προς αυτον οχλος πολυς, ὡςτε αυτον εις πλοιον εμβαντα καθησθαι επι τη θαλασση· και πας ὁ οχλος προς την θαλασσαν επι της γης ην. 2. Και εδιδασκεν αυτους εν παραβολαις πολλα, και ελεγεν αυτους εν τη διδαχη αὐτου. 3. Ακουσατε ιδου, εξελθεν ὁ σπειρων του σπειραι. 4. Και εγενετο εν τω σπειρειν ὁ μεν επεσεν παρα την ὁδον, και ελθεν τα πετεινα και κατεφαγεν αυτα. 5. Και αλλα επεσεν επι το πετρωδη, ὁπου ουκ ην γη πολλη· και ευθεως εξανετειλεν δια το μη εχειν βαθος γης. 6. Και ὁτε ανετειλεν ὁ ἡλιος εκαυματισθε και δια το μη εχειν ριζαν εξηρανθη. 7. Και αλλο επεσεν εις τας ακανθας, και ανεβησαν αἱ ακανθαι και συνεπνηξαν αυτο, και καρπον ουκ εποιησεν. 8. Και αλλο επεσεν επι την γην την αγαθην, και εδιδου καρπον ανα-

βαινοντα, και φερει ἑν τριακοντα και ἑν ἑξηκοντα και ἑν ἑκατον. 9. Και ελεγεν· ὁ εχων ωτα ακουειν, ακουετω.

10. Και ὁτε εγενετο καταμονας, επηρωτων αυτον ὁι μαθεται αυτου τις ἡ παραβολη αυτη. 11. Και ελεγεν αντοις· ὑμὶν δεδοται γνωναι το μυστηριον της βασιλειας του θεου· εκεινοις δε τοις εξω εν παραβολαις τα παντα λεγεται· 12. Ἱνα βλεποντες βλεπωσιν και μη ιδωσιν και ακουοντες ακουωσιν και ου μη συνωσιν μηποτε επιστρεψωσιν, και αφεθησειται αυτοις τα ἁμαρτηματα. 13. Και λεγει αυτοις· ουκ οιδατε την παραβολην ταυτην; και πως πασας τας παραβολας γνωσεσθε; 14. Ὁ σπειρων τον λογον σπειρει. 15. Οὑτοι δε εισιν οἱ παρα την ὁδον, ὁπου σπειρεται ὁ λογος, και ὁταν ακουσωσιν αυτου, ευθεως ερχεται ὁ σατανας και αιρει τον λογον τον εσπαρμενον εν ταις καρδιαις αυτων. 16. Και αυτοι εισιν οἱ επι τα πετρωδη σπειρομενοι, οἱ, ὁταν ακουσωσιν τον λογον, ευθεως μετα χαρας λαμβανουσιν· 17. Και ουκ εχουσιν ῥιζαν εν ἑαυτοις, αλλα προσκαιροι εισιν· ειτα, γενομενης θλιψεως η διωγμου δια τον λογον, ευθεως σκανδαλιζονται. 18. Και οἱ εις τας ακανθας σκειρομενοι· οὑτοι εισιν οἱ τον λογον ακουσαντες, 19. Και αἱ μεριμναι του βιου και αἱ απανται του κοσμου συνπνιγουσιν τον λογον, και ακαρπος γινεται. 20. Και εισιν οἱ επι την γην την καλην σπαρεντες, οἱτινες ακουουσιν τον λογον και αποδεχονται, και καρποφορουσιν ἑν τριακοντα και ἑν ἑξηκοντα και ἑν ἑκατον.

21. Και ελεγεν αυτοις· μητι ερχεται ὁ λυχνος, ἱνα ὑπο τον μοδιον τεθη η ἱνα ὑπο την κλινην τεθη; ουχ ἱνα επι την λυχνιαν τεθη; 22. Ου γαρ εστιν κρυπτον, ει μη ἱνα φανερωθη· ουδε εγενετο αποκρυφον, αλλ' ἱνα ελθη εις φανερον. 23. Ει τις εχει ωτα ακουειν, ακουετω. 24. Και ελεγεν αυτοις· βλεπετε, τι ακουετε. εν ᾡ μετρω μετρειτε, αντιμετρηθησεται ὑμιν. 25. Ὁς γαρ αν εχη, δοθησεται αυτω· και ὁς αυκ εχει, και ὁ εχει αφαιρεθησεται απ αυτου. 26. Και ελεγεν· οὑτως εστιν ἡ βασιλεια του θεου, ὡςπερ ανθρωπος βαλη τον σπορον επι της γης, 27. Και καθευδη και εγειρηται νυκτα και ἡμεραν, και ὁ σπορος βλαστα και μηκυνηται, ὡς ουκ οιδεν αυτος. 28. Ὁτι αυτοματη ἡ γη καρποφορει, πρωτον χορτον, επ' ειτα σταχυν, ειτα πληρη τον σιτον εν τω σταχυι. 29. Ὁταν δε παραδω ὁ καρπος, ευθεως αποστελλει το δρεπανον, ὁτι παρεστηκεν ὁ θερισμος. 30. Και ελεγε· τινι ὁμοιωσωμεν την βασιλειαν του θεου; η εν ποια παραβολη παραβαλωμεθα αυτην; 31. Ὡς κοκκω σιναπαιως, ὁς, ὁταν σπαρη επι της γης, μικροτερος παν-

των των σπερματων εστιν των επι της γης· 32. Και όταν σπαρη, αναβαινει και γινεται μειζων παντων των λαχανων, και ποιει κλαδους μεγαλους, ώςτε δυνασθαι ύπο την σκιαν αυτου τα πετεινα του αυρανου κατασκηνουν.

33. Και τοιαυταις παραβολαις πολλαις παραβολαις (!) ελαλει τον λογον, καθως ηδυναντο ακουειν. 34. Χωρις δε παραβολης ουκ ελαλει αυτοις· κατ᾽ ιδιαν δε τοις μαθηταις αύτου επελυεν παντα.

35. Και λεγειν αυτοις εν εκεινη τη ήμερα οψιας γενομενης· διελθωμεν εις το περαν. 36. Και αφιουσιν τον οχλον και παραλαμβανουσιν αυτον ώς ην εν τω πλοιω· και τα αλλα τα οντα πλοια μετ᾽ αυτου. 37. Και γινεται λαιλαψ μεγαλη ανεμου· τα δε κυματα βαλλεν εις το πλοιον, ώςτε ηδη γεμιζεσθαι το πλοιον. 38. Και ην αυτος επι τη πρυμνι επι προςκεφαλαιον καθευδων. και διεγειραντες αυτον, λεγουσιν αυτω· διδασκαλε, ου μελει σοι, ότι απολλυμεθα; 39. Και διεγερθεις απετιμησεν τω ανεμω, και τη θαλασση· και ειπεν· σιωπα, πεφιμωσο. και εκοπασεν ό ανεμος, και εγενετο γαληνη μεγαλη. 40. Και ειπεν αυτοις· ό Ιησους. τι δειλοι εστε; ου πω εχετε πιστιν; 41. Και εφοβηθησαν φοβον μεγαν, και ελεγον προς αλληλους· τις εστιν αρα ούτος, ότι ή θαλασσα και όι ανεμοι ύπακουουσιν αυτω;

V. 1. Και ηλθον εις το περαν της θαλασσης εις την χωραν των γεργεσηνων. 2. Και εξελθοντος αυτω εκ του πλοιου ευθεως ύπηντησεν αυτω ανθρωπος εκ των μνημειων εν πνευματι ακαθαρτω, 3. Ὁς ειχεν την κατοικησιν εν τοις μνημασιν· και ουδε άλυσει ουκετι ουδεις αυτον εδυνατο δησαι, 4. Δια το πολλακις αυτον πεδαις και άλυσεσιν άις εδησαν και διεσπασκηναι, και τας πεδας συντετριφθεναι· και μηδενα αυτον ισχυειν δαμασαι: 5. Και διαπαντος, νυκτος και ήμερας, και εν τοις ορεσιν εν τοις μνημαιοις κραζειν και κατακοπτειν έαυτον τοις λιθοις. 6. Ιδων δε τον Ιησουν απο μακροθεν εδραμεν και προςεκυνησαν αυτω, και κραξας φωνη μεγαλη ειπεν· 7. Τι εμοι και σοι, Ιησου, υίε του θεου του ύψιστου; όρκιζω σε τον θεον, μη με βασανισης. 8. Ελεγεν γαρ αυτω· εξελθε το πνευμα το ακαθαρτον απο του ανθρωπου. 9. Και επηρωτα αυτον· τι σοι ονομα; και απεκριθη λεγων· λεγεων ονομα μοι, ότι πολλα εσμεν, 10. Και παρεκαλουν αυτον πολλα, ίνα μη αυτους αποστηλει εξω της χωρας. 11. Ην δε εκει προς τω ορει αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη. 12. Και παρεκαλουν αυτον παντα τα δαιμονια ειποντα· πεμψον ήμας εις τους χοιρους, ίνα εις αυτους ειζελθωμεν. 13. Και ό Ιησους· επεντρε-

ψεν αυτους· και εξελθοντα τα πνευματα τα ακαθαρτα εις-ελθον εις τους χοιρους, και ὡρμησεν ἡ αγελη κατα του κριμνου εις την θαλασσαν ὡς δισχιλιοι, και επνιγοντο εν τη θαλασση. 14. Οἱ δε βοσκοντες αυτους εφυγον και ανηγγειλαν εις την πολιν και εις τους αγρους· και εξηλθον ιδειν, τι εστιν το γεγονος. 15. Και ερχονται προς τον Ἰησουν, και θεωρουσιν τον δαιμονιζομενον καθημενον ἱματισμενον και σωφρονουντα, τον εσχηκοτα τον λεγεωνα· και εφοβηθησαν. 16. Διηγησαντο δε αυτοις οἱ ιδοντες, πως εγενετο τω δαιμονιζομενω, και περι των χοιρων. 17. Και παρεκαλουν αυτον απελθειν απο των ὁριων αυτων. 18. Και εμβαντος αυτου εις το πλοιον παρεκαλει αυτον ὁ δαιμονισθεις, ἱνα η μετ αυτου. 19. Ὁ δε Ἰησους ουκ αφηκεν αυτον, αλλα λεγει αυτω· ὑπαγε εις τον οικον σου προς τους σους, και αναγγειλον αυτοις, ὁσα σοι ὁ κυριος εποιησεν και ηλεησεν σε. 20. Και απηλθεν και ηρξατο κηρυσσειν εν τη Δεκαπολει, ὁσα εποιησεν αυτω ὁ Ἰησους· και παντες εθαυμαζον.

21. Και διαπερασαντος του Ἰησου εις το περαν παλιν, συνηχθη οχλος πολυς προς αυτον· και ην παρα την θαλασσαν. 22. Και ιδου, ερχεται ἑις των αρχισυναγωγων, ὡ ονομα Ιαειρος· και ιδων αυτον πιπτει προς τους ποδας αυτου, 23. Και παρακαλει αυτον πολλα, λεγων· ὁτι το θυγατριον μου εσχατως εχει· ἱνα ελθων επιθης τας χειρας επ αυτη τας χειρας (!), ἱνα σωθη· και ζηση. 24. Και απηλθε μετ αυτου, και ηκολουθει αυτω οχλος πολυς και συνεθλιβον αυτον. 25. Και γυνη τις ουσα εν ῥυσει αἱματος ετη δωδεκα, 26. Και πολλα παθουσα ὑπο πολλων ιατρων, και δαπανησασα τα ἑαυτης παντα, και μηδεν ωφεληθεισα, αλλα μαλλον επι το χειρον ελθουσα, 27. Ακουσασα περι του Ἰησου, ελθουσα οπισθεν, ἡψατο του ἱματιου αυτου εν τω οχλω. 28. Λεγουσα εν ἑαυτη καν των ἱματιων αυτου ἁψωμαι, σωθησομαι. 29. Και ευθεως εξερανθη ἡ πηγη του αἱματος αυτης, και εγνω τω σωματι, ὁτι ιαται απο της μαστιγος. 30. Και ευθεως επιγνους ὁ Ἰησους, εν ἑαυτω την εξ αὑτου δυναμιν εξελθουσαν, επιστραφεις εν τω οχλω ειπεν· τις μου ἡψατο των ἱματιων; 31. Οἱ δε μαθηται αυτου λεγουσιν αυτω· βλεπεις τον οχλον συνπνιγοντα σε, και λεγεις· τις μου ἡψατο; 32. Και περιεβλεπετο ιδειν την τουτο ποιησασαν. 33. Ἡ δε γυνη φοβηθεισα και τρεμουσα, δι ὁ πεποιηκει λαθρα ιδυια ὁ γεγονεν επ αυτην, ηλθεν και προσεπεσεν αυτω και ειπεν αυτω πασαν την αληθειαν. 34. Ὁ δε Ἰησους ειπεν αυτη· θυγατερ, ἡ πιστις σου σεσωκεν σε· πορευου εις ειρηνην. 35. Ετι αυτου λαλουντος ερχονται απο του αρχισυναγωγου λεγοντες· ὁτι ἡ θυγατηρ σου απε-

θανεν· τι ετι σκυλλεις τον διδασκαλον; 36. Ὁ δε Ιησους ακουσας τον λογον λαλουμενον, λεγει τω αρχισυναγωγω· μη φοβου, μονον πιστευε. 37. Και ουκ αφηκεν ουδενα αυτω παρακολουθησαι, ει μη Πετρον και Ιακωβον· και Ιωαννην, τον αδελφον αυτου. 38. Και ερχεται εις την οικιαν του αρχισυναγωγου, και θεωρει θορυβον, κλαιοντων και κραζουντων πολλα. 39. Και λεγει αυτοις· τι θορυβεισθε και κλαιετε; το παιδιον ουκ απεθανεν, αλλα καθευδει. 40. Και κατεγελων αυτου. ὁ δε εκβαλων παντας παραλαμβανει τον πατερα του παιδιου και την μητερα και τους μετ αυτου, και εισπορευετο ὁπου ην το παιδιον κατακειμενον. 41. Και κρατησας της χειρος του παιδιου λεγει αυτη· ταλειθα κουμει· ὁ εστιν μεθερμηνευομενον· το κορασιον, σοι λεγω, εγειρει· 42. Και ευθεως ανεστη το κορασιον και περιεπατει· ην δε ὡς ετων δωδεκα. και εξεστησαν εκστασει μεγαλη. 43. Και διεστειλατο αυτοις πολλα, ἱνα μηδεις γνω τουτο· και ειπεν δοθηναι αυτη φαγειν.

VI. 1. Και εξελθεν εκειθεν και ηλθεν εις την πατριδα αὐτου· και ακολουθουσιν αυτω οἱ μαθηται αυτου. 2. Και γενομενου σαββατου ηρξατο εν τη συναγωγη διδασκειν· και πολλοι ακουοντες εξεπλησσοντο επι τη διδαχη αυτου λεγοντες· ποθεν τουτω τουτα; και τις ἡ σοφια ἡ δοθεισα αυτω; και δυναμεις τοιαυται δια των χειρων αυτου γινονται; 3. Ουχ οὑτος εστιν ὁ του τεκτονος υἱος Μαριας; αδελφος Ιακωβου και Ιωσητος και Ιουδα και Σιμωνος; και ουκ εισιν αἱ αδελφαι αυτου ὡδε προς ἡμας; και εσκανδαλιζοντο εν αυτω. 4. Και ελεγεν αὐτοις ὁ Ιησους· ουκ εστιν προφητης ατιμος, ει μη εν τη πατριδι της αὐτου και εν τοις συγγενεσιν και εν τη οικια αυτου. 5. Και ουκ ηδυνατο εκει ουδεμιαν ποιησαι δυναμιν, ει μη ολιγοις αρρωστοις επιθεις τας χειρας εθεραπευσεν. 6. Και εθαυμαζεν δια την απιστιαν αυτων· και περιηγεν τας κωμας κυκλω διδασκων.

7. Και προςκαλεσαμενος τους δωδεκα, απεστελλειν αυτους ανα δυο δυο, δους αυτοις εξουσιαν των πνευματων των ακαθαρτων, 8. Και παρηγγειλεν αυτοις, ἱνα μηδεν αιρωσιν εις ὁδον, μη τε ῥαβδον μη τε πηραν, μη τε αρτον, μη τε εις την ζωνην χαλκον· 9. Μη δε ὑποδεδεμενους σανδαλια· και μη ενδυσησθε δυο χιτωνας. 10. Και ελεγεν αυτοις· ὁπου αν εισελθητε εις οικιαν, εκει μενετε ἑως αν εξελθητε εκειθεν. 11. Και ὁσοι αν μη δεξονται ὑμας, μηδε ακουσωσιν ὑμων, εκπορευομενοι εκειθεν εκτινασσεσθε τον χουν των ποδων ὑμων εις μαρτυριον αυτοις. 12. Και εξελθοντες εκηρυσσον, ἱνα μετανοησωσιν. 13.

Και δαιμονια πολλα εξεβαλλον· και ηλειφον ελαιω πολλους αρρωστους και εθεραπευον αυτους.

14. Και ηκουσεν Ἡρωδης ὁ βασιλευς (φανερον γαρ εγενετο το ονομα αυτου) και ελεγεν· ότι Ιωαννης ὁ βαπτιζων εγηγερται εκ νεκρων, και δια τουτο αἱ δυναμεις ενεργουσιν εν αυτω. 15. Αλλοι δε ελεγον· ότι Ηλιας εστιν. αλλοι δε ότι προφητης ὡς εἱς των προφητων. 16. Ακουσας δε ὁ Ἡρωδης ειπεν· όν εγω απεκεφαλεισα, οὑτος εστιν Ιωαννες, αυτος εκ νεκρων ηγερθη. 17. Αυτος γαρ ὁ Ἡρωδης αποστειλας εκρατησεν τον Ιωαννην και εδησεν αυτον και εβαλεν εις την φυλακην δια Ἡρωδιαδα την γυναικα Φιλιππου του αδελφου αὑτου, ότι εγαμησεν αυτην. 18. Ελεγεν γαρ ὁ Ιωαννης τω Ἡρωδη· ότι ουκ εξεστιν σοι εχειν την γυναικα του αδελφου σου. 19. Ἡ δε Ἡρωδιας ενειχεν αυτω και ηθελεν αποκτειναι αυτον· και ουκ ηδυνατο. 20. Ὁ γαρ Ἡρωδης εφοβειτο τον Ιωαννην, ιδων αυτον ανδρα δικαιον και ἁγιον· και συνετηρει αυτον, και ακουσας αυτου πολλα εποιει, και ιδεως αυτου ηκουεν. 21. Γενομενης ἡμερας ευκαιρου, ότε Ἡρωδης τοις γενεσιοις αὑτου δειπνον εποιει τοις μεγιστασιν και τοις χιλιαρχοις και τοις πρωτοις της Γαλιλαιας, 22. Εισελθουσης της θυγατρος αυτου Ἡρωδιαδος και ορχησαμενης και αρεσασης τω Ἡρωδη και τοις συνανακειμενοις, ειπεν ὁ βασιλευς τω κορασιω· αιτησαι με ὁ θελεις, και δωσω σοι. 23. Και ωμοσεν αυτη πολλα· ότι, ὁ αν μοι αιτησης, δωσω σοι η αν το ἡμισου της βασιλειας· 24. Ἡ δε εξελθουσα ειπεν τη μητρι αὑτης· τι αιτησομαι; ἡ δε ειπεν· την κεφαλην Ιωαννου του βαπτιζοντος. 25. Και εισελθουσα ευθυς μετα σπουδης προς τον βασιλεα ειπεν εξαυτης δως μοι επι πινακι την κεφαλην Ιωαννου του βαπτιστου. 26. Και περιλυπος γενομενος ὁ βασιλευς δια τους όρκους και τους συνανακειμενους ουκ ηθελησεν αυτην αθετησαι. 27. Αλλα ευθεως αποστειλας σπεκουλατορα επεταξεν ενεχθηναι την κεφαλην αυτου. 28. Ὁ δε απελθων απεκεφαλισεν αυτον εν τη φυλακη· και ηνεγκεν την κεφαλην αυτου επι πινακι και εδωκεν αυτην τω κορασιω, και το κορασιον εδωκεν αυτην τη μητρι αὑτης. 29. Οἱ δε μαθηται αυτου ηλθον και ηραν το πτωμα αυτου και εθηκαν αυτο εν μνημειω.

30. Και συναγονται οἱ αποστολοι προς τον Ιησουν και απεγγειλαν αυτω παντα, όσα εποιησαν και εδιδαξαν. 31. Και ειπεν αυτοις ὁ Ιησους· δευτε ὑμεις κατ ιδιαν εις ερημον τοπον και αναπαυεσθε ολιγον. ησαν γαρ οἱ ερχομενοι και οἱ ὑπαγοντες πολλοι, και ουδε φαγειν ηυκαιρουν.

32. Και απηλθον εις ερημον τοπον εν πλοιω κατ ιδιαν. 33. Και ειδον αυτους ὑπαγοντας, και επεγνωσαν αυτον πολλοι· και πεζη απο πασων των πολεων εδραμον εκει και ηλθον αυτου. 34. Και εξελθων ειδων πολυν οχλον, και εσπλαγχνισθη επ αυτοις, ὁτι ησαν ὡς προβατα μη εχοντα ποιμενα· και ηρξατο αυτους διδασκειν πολλα, 35. Ηδη δε ὡρας πολλης γενομενης προσελθοντες οἱ μαθηται αυτου λεγουσιν αυτω· ὁτι ερημος εστιν ὁ τοπος και ηδη ὡρα πολλη. 36. Απολυσον ουν αυτους, ἱνα απελθοντες εις τους κυκλω αγρους και κωμας αρτους αγορασωσιν ἑαυτοις· τι γαρ φαγειν ουκ εχουσιν. 37. Ὁ δε αποκριθεις ειπεν αυτοις· δοτε αυτοις ὑμεις φαγειν. και λεγουσιν αυτω· απελθοντες αγορασωμεν διακοσιων δηναριων, και δωμεν αυτοις ἱνα φαγωσιν; 38. Ὁ δε λεγει αυτοις· ποσους αρτους εχετε; ὑναγετε και ιδετε. και γνοντες λεγουσιν αυτω· πεντε αρτους, και δυο ιχθυας. 39. Και επεταξεν αυτοις παντας, ανακληθηναι συμποσια, επι τω χλωρω χορτω. 40. Και ανεπεσον πρασιαι πρασιαι, ανα ἑκατον και ανα πεντικοντα. 41. Και λαβων τους πεντε αρτους και τους δυο ιχθυας, αναβλεψας εις τον ουρανον, ευλογησεν. και κατεκλασε τους αρτους και εδιδου τοις μαθηταις αὐτου, ἱνα παραθωσιν αυτοις· και τους δυο ιχθυας εμερισεν πασιν. 42. Και εφαγον παντες και εχορτασθησαν. 43. Και ηραν κλασματων δωδεκα κοφινους πληρεις, και απο των ιχθυων. 44. Και ησαν οἱ φαγοντες ὡς πενταχιςχιλιοι.

45. Και ευθεως ηναγκασεν τους μαθητας αὐτου εμβηναι εις το πλοιον και προαγειν αυτον εις το περαν εις Βηθσαιδαν, αυτος δε απελυσεν τους οχλους. 46. Και αποταξαμενος αυτοις απηλθεν. 47. Και οψιας γενομενης ην το πλοιον εν μεση τη θαλασση· και αυτος μονος επι της γης. 48. Και ιδεν αυτους ελαυνοντας και βασανιζομενους· ην γαρ ὁ ανεμος εναντιος σφοδρα· περι δε την τεταρτην φυλακην της νυκτος ερχεται περιπατων επι της θαλασσης· και ηθελεν παρελθειν αυτους. 49. Οἱ δε ιδοντες αυτον περιπατουντα επι της θαλασσης εδοξαν φαντασμα ειναι, και ανεκραξαν. 50. Παντες και εταραχθησαν. ευθεως δε ελαλησεν αυτοις και λεγει αυτοις· θαρσειτε· εγω ειμι, μη φοβεισθε. 51. Και ανεβη εις το πλοιον προς αυτους· και εκοπασεν ὁ ανεμος. και περισσως εν ἑαυτοις εξισταντο και εθαυμαζον λιαν εν ἑαυτοις. 52. Ου γαρ συνηκαν επι των αρτων· ην γαρ ἡ καρδια αυτων πεπορωμενη. 53. Και διαπερασαντες ηλθον επι την γην εις Γεννησαρετ.

54. Και εξελθοντων αυτων εκ του πλοιου επεγνωσαν αυτον οἱ

ανδρες του τοπου. 55. Και περιδραμοντες όλην την περιχωρον εκεινην, ηρξαντο επι κραββατοις φερειν παντας τους κακως εχοντας, ότι ηκουον, ότι εστιν εκει. 56. Και όταν εισεπορευοντο εις αγρους η κωμας η πολεις, εν ταις πλατειαις ετιθουν τους ασθενουντας, και παρεκαλουν αυτον, ίνα καν του κρασπεδου του ίματιου αυτου άψωνται· και όσοι αν ήψαντο εσωθησαν.

VII. 1. Και συναγονται προς αυτον Φαρισαιοι και τινες των γραμματεων, ελθοντες απο Ἱεροσολυμων. 2. Και ιδοντες των μαθητων αυτου τινας κοιναις χερσιν, τουτ εστιν ανιπτοις, εσθιοντας αρτους ενενιψαντο. 3. Οἱ γαρ Φαρισαιοι και οἱ Ιουδαιοι, εαν μη πυγμη νιψωνται τας χειρας. ουκ εσθιουσιν, κρατουντες την παραδοσιν των πρεσβυτερων· 4. Και απο αγορας, εαν μη βαπτίσωνται, ουκ εσθιουσιν· και αλλα πολλα εστιν, ἁ παρελαβον κρατειν, βαπτισμους ποτηριων και ξεστων και χαλκειων και κλινων· 5. Και επερωτωσιν αυτον οἱ Φαρισαιοι και οἱ γραμματεις λεγοντες· δια τι οἱ μαθηται σου ου περιπατουσιν κατα την παραδοσιν των πρεσβυτερων, αλλα κοιναις ταις χερσιν εσθιουσιν τον αρτον; 6. Ὁ δε αποκριθεις ειπεν αυτοις· ότι καλως επροφητευσεν Ἡσαιας περι ὑμων των ὑποκριτων, ὡς ειπεν· οὑτος ὁ λαος τοις χειλεσιν με τιμα, ἡ δε καρδια αυτων πορρω απεστιν απ εμου. 7. Ματην δε σεβονται με, διδασκοντες διδασκαλιας, ενταλματα ανθρωπων. 8. Βαπτισμους ποτηριων και ξεστων, και αλλα παρομοια τοιαυτα ποιειτε· αφεντες την εντολην του θεου κρατειτε την παραδοσιν των ανθρωπων. 9. Και ελεγεν αυτοις· καλως αθετειτε την εντολην του θεου, ἱνα την παραδοσιν ὑμων τηρησητε. 10. Μωσης γαρ ειπε· τιμα τον πατερα σου και την μητερα σου· και· ὁ κακολογων πατερα η μητερα θανατω τελευτατω. 11. Ὑμεις δε λεγετε· εαν ειπει ανθρωπος τω πατρι η τη μητρι· κορβαν, ὁ εστιν δωρον, εαν εξ εμου ωφεληθης· 12. Ουκετι αφιετε αυτον ουδεν ποιησαι τω πατρι η τη μητρι αὑτου, 13. Ακυρουντες τον λογον του θεου τη παραδοσει ὑμων, ἡ παρεδωκατε· και παρομοια ταιαυτα πολλα ποιειτε. 14. Και προςκαλεσαμενος τον οχλον ειπεν αυτοις· ακουσατε μου παντες και συνιετε. 15. Ουδεν εστιν εξωθεν του ανθρωπου ειςπορευομενον εις αυτον, ὁ δυναται κοινωσαι· αλλα τα εκ του ανθρωπου εκπορευομενα εκεινα εστιν τα κοινουντα τον ανθρωπον. 16. Ει τις εχει ωτα ακουειν, ακουετω. 17. Και ότε εισηλθην εις την οικιαν απο του οχλου, επηρωτων αυτον οἱ μαθηται αυτου περι της παραβολης. 18. Και λεγει αυτοις· οὑτως και ὑμεις ασυνετοι εστε; ου νοειτε, ότι παν το εξωθεν

ειςπορευομενον εις τον ανθρωπον ου δυναται αυτον κοινωσαι; 19. Ὁτι ουκ ειςπορευεται αυτου εις την καρδιαν, αλλ εις την κοιλιαν· και εις τον αφεδρωνα εκπορευεται, καθαριζων παντα τα βρωματα. 20. Ελεγεν δε· ότι το εκ του ανθρωπου εκπορευομενον, εκεινο κοινοι τον ανθρωπον. 21. Εσωθεν γαρ εκ της καρδιας των ανθρωπων οἱ διαλογισμοι οἱ κακοι εκπορευονται, μοιχειαι, πορνειαι, 22. Κλοπαι, φονοι, πλεονεξιαι, δολοι, πονηριαι, ασελγεια, οφθαλμος πονηρος, βλασφημιαι, ὑπερηφανιαι, αφροσυναι. 23. Παντα ταυτα εσωθεν εκπορευεται και κοινοι τον ανθρωπον.

24. Και εκειθεν αναστας ηλθεν εις τα ορι Τυρου. και ειςελθων εις την οικιαν ουδενα ηθελησεν γνωναι· και ουκ ηδυνατο λαθειν. 25. Ακουσασα γαρ γυνη περι αυτου, ἡς ειχεν το θυγατριον πνευμα ακαθαρτον, ελθουσα προςεπεσε προς τους ποδας αυτου. 26. Ἡ δε γυνη ην Ἑλληνις, Συροφοινικισα τω γενει, και ηρωτα αυτον, ἱνα το δαιμονιον εκβαλη της θυγατρος αὑτης, 27. Ὁ δε Ιησους ειπεν αυτη· αφες πρωτον τα τεκνα χορτασθηναι· ου γαρ εστιν καλον αραι τον αρτον των τεκνων και βαλειν τοις κυναριοις. 28. Ἡ δε απεκριθη λεγουσα, κυριε· και τα κυναρια ὑποκατω της τραπεζης εσθιουσιν απο των ψιχιων των παιδιων. 29. Και ειπεν αυτη· ὑπαγε δια τουτον τον λογον· εξεληλυθεν το δαιμονιον εκ της θυγατρος σου. 30. Και απελθουσα εις τον οικον αὑτης ευρεν την θυγατερα αυτης βεβλημενην· ην επι της κλινης και το δαιμονιον εξεληλυθος.

31. Και παλιν εξελθων απο των ὁριων Τυρου ηλθεν δια Σιδωνος εις την θαλασσαν της Γαλιλαιας ανα μεσον των ὁριων Δεκαπολεως. 32. Και φερουσιν αυτω κωφον και μογιλαλον, και παρακαλουσιν αυτον, ἱνα επιθη αυτω την χειρα. 33. Και απολαβομενος αυτον απο του οχλου κατ ιδιαν εβαλεν πτυσας τους δακτυλους αὑτου εις τα ωτα αυτου, και ἡψατο της γλωσσης αυτου, 34. Και αναβλεψας εις τον ουρανον εστεναξεν και λεγει αυτω· εφφαθα, ὁ εστιν, διανοιχθητι. 35. Και ευθεως διηνοιγησαν αυτου αἱ ακοαι, και ελυθη ὁ δεσμος της γλωσσης αυτου, και ελαλη ορθως. 36. Και διεστειλατο αυτοις, ἱνα μηδενι μηδεν λεγωσιν· ὁσον δε αυτοις διεστελλετο, αυτοι μαλλον περισσοτερον εκηρυσσον. 37. Και ὑπερπερισσως εξεπλησσοντο, λεγοντες· καλως παντα πεποιηκεν· τους κωφους ποιει ακουειν και τους αλαλους λαλειν.

VIII. 1. Εν εκειναις ταις ἡμεραις, παλιν πολλου οντος οχλου και μη εχοντων αυτων τι φαγωσιν, προςκαλεσαμενος τους μαθητας αὑτου λεγει αυτοις. 2. Σπλαγχνιζομαι επι τω οχλω, ὁτι ηδη ἡμεραι τρεις,

προςμενουσιν μοι και ουκ εχωσιν, τι φαγωσιν. 3. Και απολυσαι αυτους νηστεις ου θελω, μη ποτε εκλυθωσιν εν τη όδω· τινες γαρ απο μακροθεν ήκασιν. (!) 4. Και απεκριθησαν αυτω οἱ μαθηται αυτου· ποθεν ὡδε τοσουτους δυνησεται τις χορτασαι αρτων επ ερημιας; 5. Και επηρωτα αυτους· λεγων ποσους αρτους εχετε; όι δε ειπον· έπτα. 6. Και παραγγειλας τω οχλω αναπεσειν επι της γης· και λαβων τους έπτα αρτους ευχαριστησας εκλασεν και εδιδου τοις μαθηταις αύτου, ίνα παραθωσιν· παι παρεθηκαν τω οχλω. 7. Και ιχθυδια ολιγα· και αυτα ευλογησας ειπεν παραθειναι. 8. Και εφαγον και χορτασθησαν· και ηράν περισσευματων κλασματων, σπυριδας έπτα. 9. Ησαν δε οἱ φαγοντες ὡς τετρακιςχιλιοι. και απελυσεν αυτους.

10. Και ευθεως ενεβη (!) εις το πλοιον μετα των μαθητων αύτου και ηλθεν εις τα μερη Μαγεδα. 11. Και εξηλθον οἱ Φαρισαιοι και ηρξαντο συζητειν αυτω, ζητουντες τι σημειον παρ αυτου απο του ουρανου, πειραζοντες αυτον. 12. Και αναστεναξας τω πνευματι αύτου λεγει· τι ἡ γενεα αύτη ζητει σημειον; αμην λεγω ὑμιν, ει δοθησεται τη γενεα ταυτη σημειον. 13. Και αφεις αυτους παλιν εμβας εις πλοιον απηλθεν εις το περαν.

14. Και επελαθοντο λαβειν αρτους, ένα μονον αρτον ειχοντες μεθ ἑαυτων εν τω πλοιω. 15. Και διεστελλετο αυτοις λεγων· βλεπετε απο της ζυμης των Φαρισαιων και της ζυμης των Ἡρωδιανων. 16. Ὁι δε διελογιζοντο προς αλληλους· ὁτι αρτους ουκ εχουσιν. 17. Και γνους ὁ Ιησους ειπεν αυτοις· τι διαλογιζεσθε, εν ταις καρδιαις ὑμων ολιγοπιστοι, ὁτι αρτους ουκ εχετε; ουπω νοειτε, ουδεν μενονευετε πεπορωμενη ὑμων εστιν ἡ καρδια; 18. Οφθαλμους εχοντες ου βλεπετε; και ωτα εχοντες ουκ ακουετε; ουπω νοειτε ου δε μνημονευετε; 19. Ὁτε τους πεντε αρτους εκλασα εις τους πεντακισχιλιους, και ποσους κοφινους κλασματων πληρεις ηρατε; λεγουσιν αυτω· δωδεκα. 20. Ὁτε τους έπτα εις τούς τετρακιςχιλιους, ποσας σπυριδας κλασματων πληρεις ηρατε; οἱ δε ειπον· έπτα. 21. Και ελεγεν αυτοις· πως ουπω συνιετε;

22. Και ερχεται εις Βηθσαιδαν, και φερουσιν αυτω τυφλον, και παρακαλουσιν αυτον, ίνα αυτου άψηται. 23. Και επιλαβομενος της χειρος αυτου εξηγαγεν εξω της κωμης· και πτυσας εις τα ομματα αυτου, επιθεις τας χειρας αυτω, επηρωτα αυτον, ει τι βλεπεις. 24. Και αναβλεψας ελεγει· βλεπω τους ανθρωπους ὡς δενδρα περιπατουντας. 25. Ειτα παλιν επιθεις τας χειρας επι τους οφθαλμους αυτου, εποιησεν

αυτον αναβλεψαι· και απεκατεσταθη, και βλεψεν τηλαυγως παντα. 26. Και απεστειλεν αυτον εις τον οικον αυτου λεγων· ὑπαγε εις τον οικον σου και εαν εις την κωμην εισελθης, μηδενι ειπης εν τη κωμη.

27. Και εξελθεν ὁ Ιησους καὶ οἱ μαθηται αυτου εις τας κωμας Καισαρειας της Φιλιππου· και εν τη ὁδω επηρωτα τοις μαθηταις αὑτου λεγων αυτοις· τινα με λεγουσιν οἱ ανθρωποι ειναι; 28. Οἱ δε απεκριθησαν αυτω λεγοντες· Ιωαννην τον βαπτιζοντα· αλλοι δε Ηλιαν· αλλοι δε ἑνα των προφητων. 29. Αυτος δε επερωτα αυτους· ὑμεις δε τινα με λεγετε ειναι; αποκριθεις δε ὁ Πετρος λεγει αυτω· συ ει ὁ Χριστος. 30. Και επετιμησεν αυτοις, ἱνα μηδενι λεγωσιν περι αυτου. 31. Και ηρξατο διδασκειν αυτους, ὁτι δεῖ τον υἱον του ανθρωπου πολλα παθειν και αποδοκιμασθηναι απο των πρεςβυτερων και των γραμματεων και αποκτανθηναι και τη τριτη ἡμερα αναστηναι· 32. Και παρρησια τον λογον ελαλει. και προςλαβομενος αυτον ὁ Πετρος ηρξατο επιτιμαν αυτω. 33. Ὁ δε επιστραφεις και ιδων τους μαθητας αυτου επετιμησεν τω Πετρω λεγων· ὑπαγε οπισω μου, σατανα, ὁτι ου φρονεις τα του θεου, αλλα τα των ανθρωπων. 34. Και προςκαλεσαμενος τον οχλον συν τοις μαθηταις αὑτου ειπεν αυτοις· ει τις θελει οπισω μου ακολουθειν, απαρνησασθω ἑαυτον, και αρατω τον σταυρον αὑτου και ακολουθειτω μοι. 35. Ὁς γαρ ει αν θελη την ψυχην αὑτου σωσαι, απολεσει αυτην· ὁς δ' αν απολεση την ψυχην αὑτου ἑνεκεν εμου και του ευαγγελιου, σωσει αυτην. 36. Τι γαρ ωφελησει ανθρωπον, εαν κερδηση τον κοσμον ὁλον και ζημιωθη την ψυχην εαὑτου; 37. Η τι δωσει ανθρωπος ανταλλαγμα της ψυχης της ἑαυτου; 38. Ος γαρ εαν επαισχυνθη με και τους εμους λογους εν τη γενεα ταυτη μοιχαλιδι και ἁμαρτωλω, και ὁ υἱος του ανθρωπου επαισχυνθησεται αυτον, ὁταν ελθη εν τη δοξη του πὰτρος αὑτου μετα των αγγελων των ἁγιων.

IX. 1. Και ελεγεν αυτοις· αμην λεγω ὑμιν, εισιν τινες των ὡδε ἑστηκοτων μετ εμου, οἱτινες ου μη γευσονται θανατου, ἑως αν ιδωσιν την βασιλειαν του θεου εληλυθυιαν εν δυναμει.

2. Και μεθ ἡμερας ἑξ παραλαμβανει ὁ Ιησους τον Πετρον και τον Ιακωβον και Ιωαννην, και αναγει αυτους εις ορος ὑψηλον κατ ιδιαν μονους· και εγετο εν τω προσευχεσθαι αυτον μετεμορφωθη εμπροσθεν αυτων, 3. Και τα ἱματια αυτου εγενετο λευκα στιλβοντα λιαν ὡς χιων, οἱα γναφευς επι της γης ου δυναται ουτως λευκαναι. 4. Και ιδου, ωφθη αυτοις Ηλιας συν Μωσει· και συνελαλουν τω Ιησου. 5. Και

αμοκριθεις ὁ Πετρος ειπεν τω Ιησου· ῥαββι, καλον εστιν ἡμας ὡδε ειναι· θελει ποιησωμεν ὡδε σκηνας τρεις, σοι μιαν και Μωυσει μιαν και Ηλια μιαν. 6. Ου γαρ ηδει τι αποκριθη· εκφοβοι γαρ εγενοντο. 7. Και ιδου εγενετο νεφελη επισκιαζουσα αυτοις· και ηλθεν φωνη εκ της νεφελης λεγουσα· οὑτος εστιν ὁ υἱος μου ὁ αγαπητος· ακουετε αυτου. 8. Και ευθεως περιβλεψαμενοι ουδενα ιδον, αλλα μονον τον Ιησουν μεθ ἑαυτων. 9. Καταβαντων δε αυτων απο του ορους, διεστειλατο ὁ Ιησους, ἱνα μηδενι ἁ ιδον διηγησονται, ει μη ὁταν ὁ υἱος του ανθρωπου εκ νεκρων αναστη. 10. Ὁι δε εκρατησαν προς αλληλους συζητουντες, τι εστιν το εκ νεκρων αναστηναι. 11. Και επηρωτων αυτον λεγοντες· τι εστιν το εκ νεκρων αναστηναι· (!) 12. Ὁ δε αποκριθεις ειπεν αυτοις· Ηλιας ελθων πρωτον αποκαστησει (!) παντα· και πως γεγραπται επι τον υἱον του ανθρωπου, ἱνα παθη και εξουδενηθη; 13. Αλλα λεγω ὑμιν, ὁτι Ηλιας εληλυθεν, και εποιησαν αυτω παντα, ὁσα ηθελησαν· καθως γεγραπται επ αυτον.

14. Και ελθων προς τους μαθητας ιδεν οχλον πολυν περι αυτους και τους γραμματεις συζητουντας αυτοις. 15. Και ευθυς πας ὁ οχλος ιδων αυτον εξεθαμβηθησαν. και προστρεχοντες ησπαζοντο αυτον. 16. Και επηρωτα αυτους λεγων· τι συζητειτε προς αλληλους; 17. Και αποκριθεις εἱς εκ του οχλου ειπεν αυτω· διδασκαλε, ηνεγκα τον υἱον μου προς σε, εχοντα πνευμα αλαλον. 18. Και ὁπου αν αυτον καταλαβη, ῥασσει αυτον· και αφριζει, και τριζει τους οδοντας και ξηραινεται, και ειπα (!) τοις μαθηταις σου, ἱνα εκβαλωσιν αυτο, και ουκ ισχυσαν αυτο εκβαλειν. 19. Και αποκριθεις αυτοις ὁ Ιησους ειπεν· ω γενεα απιστε, ἑως ποτε προς ὑμας εσωμαι; ἑως ποτε ανεξομαι ὑμων; φερετε αυτον ὡδε προς με. 20. Και ηνεγκαν αυτον προς αυτον. και ευθυς ιδων αυτον, το πνευμα το ακαθαρτον εσπαραξεν το παιδιον· πεσον επι της γης εκυλιετο αφριζων. 21. Και επηρωτησεν τον πατερα αυτου ὁ Ιησους λεγων· ποσος χρονος εστιν, εξ ὁυ τουτο γεγονεν αυτω; ὁ δε ειπεν· εκ παιδος. 22. Και πολλακεις εις πυρ και εις ὑδατα αυτον εβαλεν, ἱνα αυτον απολεση· αλλ ει τι δυνασαι, βοηθησον ἡμιν, και σπλαγχνισθεις εφ ἡμας. 23. Ὁ δε Ιησους ειπεν αυτω· ει δυνη πιστευσαι· παντα γαρ δυνατα τω πιστευοντι. 24. Και ευθυς κραξας ὁ πατηρ του παιδιου μετα δακρυων ελεγε· πιστευω κυριε· βοηθει μου τη απιστεια. 25. Ιδων δε ὁ Ιησους, ὁτι επισυντρειχει οχλος, επετιμησεν τω πνευματι τω ακαθαρτω, λεγων· το αλαλον και κωφον πνευμα, εγω σοι επιτασσω· εξελθε απ αυτου, και

μηκετι εις ελθης εις αυτον. 26. Και κραξαν πολλα και σπαραξαν αυτον
εξηλθεν. και εγενετο ὡςει νεκρος, ὡστε πολλους λεγειν, ὁτι απεθανεν.
27. Ὁ δε Ιησους κρατησας της χειρος αυτου ηγειρεν αυτον· και ανεστη.
28. Και ελθοντος αυτου εις οικον προσηλθον αυτω οἱ μαθηται αυτου
κατ ιδιαν και επηρωτων αυτον λεγοντες· ὁτι ἡμεις ουκ ηδυνηθημεν εκ-
βαλειν αυτον; 29. Και ειπεν αυτοις· τουτο το γενος εν ουδενι δυναται
εξελθειν, ει μη εν προςευχη και νηστεια.

30. Και εκειθεν εξελθοντες παρεπορευοντο δια της Γαλιλαιας· και
ουκ ηθελεν, ἱνα τις γνω. 31. Εδιδασκεν γαρ τους μαθητας αὑτου και
ελεγεν αυτοις· ὁτι ὁ υἱος του ανθρωπου παραδοθησεται εις χειρας αν-
θρωπων, και αποκτενουσιν αυτον· και αποκτανθεις τη τριτη ἡμερα ανα-
στησεται. 32. Οἱ δε ηγνοουν το ῥημα, και εφοβουντο ερωτησαι αυτον.
33. Και ηλθον εις Καφαρναουμ· και εν τη οικια γενομενος επη-
ρωτα αυτους· τι εν τη ὁδω διελογιζεσθε προς ἑαυτους; 34. Οἱ δε
εσιωπων· προς αλληλους γαρ διενεχθησαν εν τη ὁδω, τις αυτων μειζων
γενηται. 35. Και καθισας εφωνησεν τους δωδεκα και λεγει αυτοις· ει
τις θελει πρωτος ειναι, εσται παντων εσχατος και διακονος. 36. Και
λαβων παιδιον εστησεν εν μεσω αυτων, και εναγκαλισαμενος αυτο ειπεν
αυτοις· 37. Ὁς εαν ἑν των τοιουτων παιδιων δεξηται επι τω ονοματι
μου, εμε δεχεται· και ὁς εαν εμε δεξηται, ουκ εμε δεχεται μονον, αλλα
και τον αποστειλαντα με. 38. Και αποκριθεις αυτω ὁ Ιωαννης λεγει·
διδασκαλε, ιδομεν τινα εν τω ονοματι σου εκβαλλοντα δαιμονια, ὁς ουκ
ηκολουθει ἡμιν· και εκωλυσαμεν αυτον. 39. Ὁ δε αποκριθεις ειπεν·
μη κωλυετε αυτον. ουδεις γαρ εστιν, ὁς ποιησει δυναμιν επι τω ονοματι
μου και δυνησεται με κακολογησαι. 40. Ὁς γαρ ουκ εστιν καθ
ἡμον, ὑπερ ἡμων εστιν. 41. Και ὁς αν ποτιση ὑμας ποτηριον ὑδατος
εν ονοματι μου ὁτι Χριστου εστε, αμην λεγω ὑμιν· ὁτι ου μη απολεση
τον μισθον αὑτου. 42. Και ὁς αν σκανδαλιση ἑνα των μικρων τουτων
των πιστευοντων εις εμε, καλον εστιν αυτω μαλλον, ει περικειται μυ-
λωνικος λιθος περι τον τραχηλον αυτου και βεβληται εις την θαλασσαν.
43. Και εαν σκανδαλιζει σε ἡ χειρ σου, αποκοψον αυτην· καλον εστιν
σε κυλλον εις ελθειν εις την ζωην, η τας δυο χειρας εχοντα απελθειν
εις την γεενναν, εις το πυρ το ασβεστον. 45. Και εαν ὁ πους σου
σκανδαλιζει σε, εκκοψον αυτον· καλον εστιν σε χολον εις ελθειν εις την
ζωην, η τους δυο ποδας εχοντα βληθηναι εις την γεενναν, εις το πυρ
το ασβεστον. 47. Καν ὁ οφθαλμος σου σκανδαλιζει σε, εκβαλε αυτον·

καλον σε μονοφθαλμον εισελθειν εις την βασιλειαν του θεου, η τους δυο οφθαλμους εχοντα βληθηναι εις την γεενναν. 48. Ὁπου ὁ σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ αυτων ου σβεννυται. 49. Πας γαρ πυρι ἁλισθησεται. 50. Καλον το ἁλας· εαν δε το ἁλας αναλον γενηται, εν τινι αυτο αρτυσετε; ὑμεις ουν εχετε εν ἑαυτοις ἁλα, και ειρηνευετε εν αλληλοις.

X. 1. Και εκειθεν αναστας ερχεται εις τα ὁρια της Ιουδαιας περαν του Ιορδανου· και συνερχονται παλιν ὁ οχλος προς αυτον, και, ὡς ιωθη (!), παλιν εδιδασκεν αυτους. 2. Ὁι δε Φαρισαιοι προσελθοντες επηρωτων αυτον, ει εξεστιν ανδρι γαναικα απολυσαι, πειραζοντες αυτον. 3. Ὁ δε αποκριθεις ειπεν αυτοις· τι ὑμιν ενετειλατο Μωυσης; 4. Οἱ δε ειπον· επετρέψεν βιβλιον αποστασιου γραψαι και απολυσαι. 5. Και αποκριθεις ὁ Ιησους ειπεν αυτοις· προς την σκληροκαρδιαν ὑμων εγραψεν ὑμιν την εντολην ταυτην. 6. Απο δε αρχης κτισεως αρσεν και θηλυ εποιησεν αυτους ὁ θεος. 7. Και ειπεν ἑνεκεν τουτου καταλειψει ανθρωπος τον πατερα και την μητερα, και προσκολληθησεται προς την γυναικα αὑτου· 8. Και εσονται οἱ δυο εις σαρκα μιαν. ὡστε ουκετι εισιν δυο, αλλα σαρξ μια. 9. Ὁ ουν ὁ θεος συνεζευξεν, ανθρωπος μη χωριζετω. 10. Και εν τη οικια παλιν οἱ μαθηται αυτου επηρωτησαν αυτον περι τουτου. 11. Και λεγει αυτοις· εαν απολυση ανηρ την γυναικα αυτου και γαμηση αλλην, μοιχαται. 12. Και γυνη εαν εξελθη απο του ανδρος και γαμηση αλλον, μοιχαται.

13. Και προσεφερον αυτω παιδια, ἱνα ἁψηται αυτων· οἱ δε μαθηται αυτου επετιμων τοις προσφερουσιν. 14. Ιδων δε ὁ Ιησους ηγανακτησεν και επιτιμησας ειπεν αυτοις· αφετε τα παιδια ερχεσθαι προς με, και μη κωλυετε αυτα· των γαρ τοιουτων εστιν ἡ βασιλεια του θεου. 15. Αμην λεγω ὑμιν, ὁς αν μη δεξηται την βασιλειαν του θεου ὡς παιδιον, ου μη εισελθη εις αυτην. 16. Και εναγκαλισαμενος αυτα, επιθεις τας χειρας επ αυτα, ευλογει αυτα.

17. Και εκπορευομενου αυτου εις ὁδον, ιδοντις (!) πλουσιος και προσδραμων και γονυπετησας αυτον επηρωτα αυτον λεγων· διδασκαλε αγαθε, τι ποιησω, ἱνα ζωην αιωνιον κληρονομησω; 18. Ὁ δε Ιησους ειπεν αυτω· τι με λεγεις αγαθον; ουδεις αγαθος, ει μη εἱς ὁ θεος. 19. Τας εντολας οιδας· μη μοιχευσης· μη φονευσης· μη κλεψης. μη ψευδομαρτυρησης· μη αποστερησης· τιμα τον πατερα σου και την μητερα σου. 20. Ὁ δε αποκριθεις ειπεν αυτω· διδασκαλε, ταυτα παντα εποιησα εκ νεοτητος

μου· τις ετι ὑστερω. 21. Ὁ δε Ιησους εμβλεψας αυτω ηγαπησεν αυτον και ειπεν αυτω· ει θελεις τελειος ειναι ἑν σοι ὑστερει· ὑπαγε, ὁσα εχεις πωλησον και δος τοις πτωχοις· και ἑξεις θησαυρον εν ουρανω· και δευρο, ακολουθει μοι. 22. Ὁ δε στυγνασας επι τουτω τω λογω απελθεν λυπουμενος· ην γαρ εχων κτηματα πολλα. 23. Και περιβλεψαμενος ὁ Ιησους λεγει τοις μαθηταις αὑτου· πως δυςκολως οἱ τα χρηματα εχοντες εις την βασιλειαν του θεου ειςελευσονται. 24. Οἱ δε μαθηται αυτου εθαμβουντο επι τοις λογοις αυτου. ὁ δε Ιησους παλιν αποκριθεις ειπεν αυτοις· τεκνα, πως, δυςκολον εστιν, τους πεποιθωτας επι τοις χρημασιν εις την βασιλειαν του θεου ειςελθειν. 25. Ευκοπωτερον εστιν, καμηλον δια τρυμαλιας της ῥαφιδος ειςελθειν, η πλουσιον εις την βασιλειαν του θεου ειςελθειν. 26. Οἱ δε περισσως εξεπλησσοντο, λεγοντες προς ἑαυτους· και τις δυναται σωθηναι; 27. Αποκριθεις δε ὁ Ιησους λεγει αυτοις· παρα μεν ανθρωποις αδυνατον, αλλ ου παρα θεω· παντα γαρ δυνατα παρα τω θεω.

28. Ηρξατο λεγειν αυτω ὁ Πετρος· ιδου, ἡμεις αφηκαμεν παντα και ηκολουθησαμεν σοι. 29. Και αποκριθεις ὁ Ιησους ειπεν· αμην λεγω ὑμιν, ουδεις εστιν, ὁς αφηκεν οικιαν η αδελφους η αδελφας η μητερα η πατερα η τεκνα η αγρους ἑνεκεν εμου η ἑνεκεν του ευαγγελιου, 30. Ὁς ου μη λαβη ἑκατονταπλασιονα νυν εν τω καιρω τουτω οικιας και αδελφους και αδελφας και μητερα και τεκνα και αγρους μετα διωγμων, και εν τω αιωνι τω ερχομενω ζωην αιωνιον. 31. Πολλοι δε εσονται πρωτοι εσχατοι, και εσχατοι πρωτοι.

32. Ησαν δε εν τη ὁδω αναβαινοντες εις Ἱεροσολυμα, και ην προαγων αυτους ὁ Ιησους, και εθαμβουντο ὁι διακολουθουντες εφοβουντο. και παραλαβων παλιν τους δεκα δυο ηρξατο αυτοις λεγειν τα μελλοντα αὑτω συμβαινειν. 33. Ὁτι ιδου αναβαινομεν εις Ἱεροσολυμα, και ὁ υἱος του ανθρωπου παραδοθησεται τοις αρχιερευσιν και γραμματευσιν· και κατακρινουσιν αυτον θανατω, και παραδωσουσιν αυτον τοις εθνεσιν, 34. Και εμπαιξουσιν ἀυτω, και εμπτυσουσιν αυτω, και μαστιγωσουσιν αυτον, και αποκτενουσιν· και τη τριτη ἡμερα αναστησεται.

35. Και προςπορευονται αυτω Ιακωβος και Ιωαννες, υἱοι Ζεβεδαιου, και λεγουσιν αυτω· διδασκαλε, θελωμεν, ἱνα ὁ εαν σε ερωτησωμεν ποιησης ἡμιν. 36. Ὁ δε λεγει αυτοις· τι θελετε ποιησω ὑμιν; 37. Οἱ δε ειπον αυτω· δος ἡμιν, ἱνα εἱς εκ δεξιων σου και εἱς εξ ευονυμων καθισωμεν εν τη δοξει σου. 38. Ὁ δε Ιησους αποκριθεις

ειπεν αυτοις· ουκ οιδατε, τι αιτεισθε. δυνασθε πιειν το ποτηριον, ὁ εγω πινω, και το βαπτισμα, ὁ εγω βαπτιζομαι, βαπτισθηναι; 39. Οἱ δε ειπον· δυναμεθα. ὁ δε Ιησους ειπεν αυτοις· το μεν ποτηριον, ὁ εγω πινω, πιεσθε, και το βαπτισμα, ὁ εγω βαπτιζομαι, βαπτισθησεσθε· 40. Το δε καθισαι εκ δεξιων μου και εξ ευονυμων ουκ εστιν εμον δουναι, αλλ οἱς ἡτοιμασται. 41. Και ακουσαντες οἱ δεκα ηρξαντο αγανακτειν περι Ιακωβου και Ιωαννου. 42. Και προςκαλεσαμενος αυτους ὁ Ιησους λεγει αυτοις· οιδατε, ὁτι οἱ δοκουντες αρχειν των εθνων κατακυριευουσιν αυτων, και οἱ μεγαλοι αυτων κατεξουσιαζουσιν αυτων. 43. Ουχ οὑτως εσται εν ὑμιν· αλλ ὁς εαν θελη εν ὑμιν μεγας γενεσθαι, εστω ὑμων διακονος. 44. Και ὁς εαν θελη ὑμων ειναι πρωτος, εσται ὑμων δουλος· 45. Και γαρ ὁ υἱος του ανθρωπου ουκ ηλθεν διακονηθηναι, αλλα διακονησαι και δουναι την ψυχην αὑτου λυτρον αντι πολλων.

46. Και ερχονται εις Ἱερειχω, και εκπορευομενου αυτου απο Ἱερειχω και των μαθητων αυτου εκειθεν και οχλου ἱκανου, ὁ υἱος Τιμαιου, Βαρτιμαιος ὁ τυφλος, εκαθητο παρα την ὁδον επαιτων· 47. Και ακουσας, ὁτι Ιησους ὁ Ναζωραιος εστιν, ηρξατο κραζειν και λεγειν· ὁ υἱος Δαυιδ, Ιησου, ελησον με. 48. Και επετιμων αυτω πολλοι, ἱνα σιωπηση· ὁ δε πολλω μαλλον εκραξεν· υἱε Δαυιδ, ελεησον με. 49. Και στας ὁ Ιησους ειπεν αυτον φωνηθηναι, ὁι δε ειπων τω τυφλω· θαρσει, και εγειραι· φωνει σε. 50. Ὁ δε επιβαλων το ἱματιον αὑτου αναπηδησας ηλθεν προς αυτον. 51. Ὁ δε αποκριθεις λεγει αυτω· τι σοι θελεις ποιησω; και ὁ τυφλος ειπεν αυτω· ῥαββουνι, ἱνα αναβλεψω. 52. Ὁ δε Ιησους ειπεν αυτω· ὑπαγε, ἡ πιστις σου σεσωκεν σε. και ευθεως ανεβλεψεν, και ηκολουθει αυτω εν τη ὁδω.

XI. 1. Και ὁτε εγγιζουσιν εις Ἱερουσολυμα και εις Βηθφαγη και Βηθανιαν, προς το ορος των ελαιων, αποστελλει δυο των μαθητων αὑτου 2. Και λεγει αυτοις· ὑπαγετε εις την κωμην την κατεναντι ὑμων· και ευθεως εισπορευομενοι εις αυτην εὑρησετε πωλον δεδεμενον, εφ ὁν ουδεις ανθρωπων εκαθισεν· λυσαντες αυτον αγαγετε. 3. Και εαν τις ὑμιν ειπη· τι λυετε τον πωλον; ειπατε. ὁτι ὁ κυριος αυτου χρειαν εχει· και ευθεως αυτον αποστελλει ὡδε. 4. Και απηλθοντες εὑρον πωλον δεδεμενον προς θυραν εξω επι του αμφοδου, και λυουσιν αυτον. 5. Και τινες των ἑστηκοτων ελεγον αυτοις· τι ποιειτε λυοντες τον πωλον; 6. Οἱ δε ειπον αυτοις καθως ενετειλατο αυτοις ὁ Ιησους· και

αφηκαν αυτοις. 7. Και ηγαγον τον πωλον προς τον Ιησουν, και επεβαλλουσιν αυτων τα ἱματια, και καθισει επ αυτον. 8. Πολλοι δε τα ἱματια αὑτων εστρωννυον εις την ὁδον. αλλοι δε στιβαδας εκοπτον εκ δενδρων και εστρωννυον τη ὁδω. 9. Και οἱ προαγοντες και οἱ ακολουθουντες εκραζον λεγοντες· ὡσαννα τω ὑψιστω· ευλογημενος ὁ ερχομενος εν ονοματι κυριου· 10. Ευλογημενη ἡ ερχομενη βασιλεια του πατρος ἡμων Δαυιδ· ὡσαννα εν τοις ὑψιστοις. 11. Και εισηλθων εις Ἱεροσολυμα και εις το ἱερον· και περιβλεψαμενος παντας, οψινης ηδη ουσης ὡρας, εξηλθεν εις Βηθανιαν μετα των δωδεκα.

12. Και τη επαυριον εξελθοντων απο Βεθανιας επεινασεν. 13. Και ιδων συκην απο μακροθεν, εχουσαν φυλλα, ηλθεν, ὡς εὑρησων τι επ αυτη· ελθων δε επ αυτην και μηδεν εὑρων ει μη φυλλα μονον· ου γαρ ην καιρος συκων. 14. Αποκριθεις ειπεν αυτη· μηκετι εις τον αιωνα εκ σου μηδεις καρπον φαγοι. και ηκουον οἱ μαθηται αυτου.

15. Και ερχονται εις Ἱεροσολυμα· και εισελθων εις το ἱερον ηρξατο εκβαλλειν τους πωλουντας και αγοραζοντας εν τω ἱερω, και τας τραπεζας των πολλυβιστων εξεσχεσεν και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας κατεστρεψεν· 16. Και ουκ ηφιεν, ἱνα τις διενεγκη σκευος δια του ἱερου. 17. Και εδιδασκεν λεγων αυτοις· ου γεγραπται· ὁτι ὁ οικος μου οικος προσευχης κληθησεται πασιν τοις εθνεσιν; ὑμεις δε αυτον εποιησατε σπηλαιον ληστων. 18. Και ηκουσαν οἱ αρχιερεις και οἱ γραμματεις, και εζητουν πως αυτον απολεσωσιν· εφοβουντο δε αυτον, ὁτι πας ὁ οχλος εξεπλησσετο επι τη διδαχη αυτου. 19. Και ὁταν οψε εγενετο, εξεπορευοντο εξο της πολεως.

20. Παραπορευομενοι δε πρωι ιδον την συκην εξηραμμενην εκ ῥιζων. 21. Και αναμνησθεις ὁ Πετρος ειπεν αυτω· ῥαββι, ιδου, ἡ συκη, ἡν κατηρασω, εξηρανθη. 22. Και αποκριθεις ὁ Ιησους ειπεν αυτοις· ει εχετε πιστιν θεου. 23. Αμην γαρ λεγω ὑμιν, ὁς αν ειπη τω ορει τουτω· αρθητι και βληθητι εις την θαλασσαν, και μη διακριθη εν τη καρδια αὑτου, αλλα πιστευει, ὁτι ἁ λαλει εσται γινηται, αυτω ὁσα αν ειπη. 24. Δια τουτο λεγω ὑμιν, παντα ὁσα αν προσευχομενοι αιτησητε, πιστευετε, ὁτι ληψεσθε· και εσται ὑμιν. 25. Και ὁταν στηκητε προσευχομενοι, αφιετε, ει τι εχετε εκαστα τινος· ἱνα και ὁ πατηρ ὑμων ὁ εν τοις αυρανοις αφισει ὑμιν τα παραπτωματα ὑμων.

27. Και ερχεται παλιν εις Ἱεροσολυμα. και εν τω ἱερω περιπατουντος αυτου ερχονται προς αυτον οἱ αρχιερεις και οἱ γραμματεις και

οἱ πρεςβυτεροι, 28. Και λεγουσιν αυτω· εν ποια εξουσια ταυτα ποιεις; και τις σοι εδωκεν την εξουσιαν ταυτην; 29. Ὁ δε Ιησους αποκριθεις ειπεν αυτοις· επερωτησω καγω ὑμας ἑνα λογον· αποκριθητε μοι, και ερω ὑμιν, εν ποια εξουσια ταυτα ποιω. 30. Το βαπτισμα Ιωαννου εξ ουρανου ην, η εξ ανθρωπων; αποκριθητε μοι. 31. Και διελογιζοντο προς ἑαυτους λεγοντες· τι ειπωμεν εαν ειπωμεν· (!) εξ ουρανου, ερει ἡριν. δια τι ουκ επιστευσατε αυτω; 32. Εαν δε ειπωμεν· εξ ανθρωπων. φοβουμεθα τον λαον. παντες γαρ ηδεισαν τον Ιωαννην, ὁτι προφητης ην. 33. Και αποκριθεντες λεγουσιν τω Ιησου· ουκ οιδαμεν. και ὁ Ιησους αποκριθεις λεγει αυτοις· ουδε εγω λεγω ὑμιν, εν ποια εξουσια ταυτα ποιω.

XII. 1. Και ερξατο αυτοις εν παραβολαις λεγειν· ανθρωπως τις εφυτευσεν αμπελωνα, και περιεθηκεν αυτω φραγμον, και ωρυξεν ὑποληνιον, και ωκοδομησεν πυργον· και εξεδοτο αυτον γεωργοις, και απεδημησεν. 2. Και απεστειλεν προς τους γεωργους τω καιρω δουλον, ἱνα παρ αυτων λαβη απο του καρπου του αμπελωνος. 3. Οἱ δε λαβοντες αυτον εδειραν και απεστειλαν κενον. 4. Και παλιν απεστειλεν αλλον δουλον· κακεινον κεφαλαιωσαντες εξαπεστειλαν ητιμαςμενον· 5. Και παλιν αλλο̄ν απεστειλεν· καικεινον απεκτειναν, και πολλους αλλους, τους μεν δεροντες, τους δε αποκτειννοντες. 6. Ὑστερον δε ἑνα υἱον εχων αγαπητον απεστειλεν προς αυτους εσχατον, λεγων· ὁτι τον υἱον μου εντραπησονται. 7. Εκεινοι δε οἱ γεωργοι θεσαμενοι αυτον ερχομενον ειπον προς ἑαυτους· οὑτος εστιν ὁ κληρονομος· δευτε, αποκτεινομεν αυτον, και ἡμων εσται ἡ κληρονομια. 8. Και λαβοντες αυτον απεκτειναν και εξεβαλον αυτον εξω του αμπελωνος. 9. Τι ουν ποιησει ὁ κυριος του αμπελωνος; ελευσεται και απολεσει τους γεωργους, και δωσει τον αμπελωνα αλλοις. 10. Ουδε την γραφην ταυτην ανεγνωτε; λιθον ὁν απεδοκιμασαν οἱ οικοδομουντες, οὑτος εγενηθη εις κεφαλην γωνιας· 11. Παρα κυριου εγενετο αὑτη, και εστιν θαυμαστη εν οφθαλμοις ἡμων. 12. Και εζητουν αυτον κρατησαι, και εφοβηθησαν τον οχλον· εγνωσαν γαρ, ὁτι προς αυτους την παραβολην ειπεν. και αφεντες αυτον απηλθον.

13. Και αποστελλουσιν προς αυτον τινας των Φαρισαιων και των Ἡρωδιανων, ἱνα αυτον παγιδεισωσιν λογω. 14. Οἱ δε ελθοντες επηρωτων αυτον εν δολω λεγοντες· διδασκαλε, οιδαμεν, ὁτι αληθης ει, και ου μελει σοι περι ουδενος· ου γαρ βλεπεις εις προσωπον ανθρωπων, αλλ

επ αληθειας την όδον του θεου διδασκεις. ειπον ουν ἡμιν· εξεστιν δουναι Καισαρι επικεφαλαιον, η ου; δωμεν, η μη δωμην; 15. Ὁ δε Ιησους ειδων αυτων την ὑποκρισιν ειπεν αυτοις· τι με πειραζετε ὑποκριται; φερετε μοι δηναριον, ἱνα ειδω. 16. Οἱ δε ηνεγκαν. και ειπεν αυτοις· τινος ἡ εικων αὑτη και ἡ επιγραφη; οἱ δε ειπον αυτω· Καισαρος. 17. Αποκριθεις δε ειπεν αυτοις· τα Καισαρος ουν αποδοτε τω Καισαρι, και τα του θεου τω θεω· και εθαυμαζον επ αυτω.

18. Και ερχονται οἱ Σαδδουκαιοι προς αυτον, οἱτινες λεγουσιν αναστασιν μη ειναι· και επηρωτων αυτον λεγοντες. 19. Διδασκαλε, Μωυσης εγραψεν ἡμιν, ὁτι εαν τινος αδελφος αποθανη και καταλειπη γυναικα και τεκνα μη αφη, ἱνα λαβη ὁ αδελφος αυτου την γυναικα καὶ εξαναστησει τεκνα τω αδελφω αὑτου. 20. Ἑπτα αδελφοι ησαν· παρ ἡμιν και ὁ πρωτος ελαβε γυναικα και απεθανεν ουκ αφηκεν σπερμα· 21. Και ὁ δευτερος ελαβεν αυτην και απεθανεν, και ουδε αυτος αφεκεν σπερμα· και ὡσαυτως ὁ τριτος. 22. Και ελαβον αυτην και οἱ ἑπτα, και ουκ αφεκαν σπερμα· εσχατον δε παντων και ἡ γυνη απεθανε. 23. Εν τη ουν αναστασει ὁταν αναστωσιν, τινος εσται τουτων γυνη; οἱ γαρ ἑπτα εσχον αυτην γυναικα. 24. Αποκριθεις δε ὁ Ιησους ειπεν αυτοις· ου δια τουτο πλανασθε, μη ειδοτες τας γραφας, μηδε την δυναμιν του θεου; 25. Ὁταν γαρ εκ νεκρων αναστωσιν, ουτε γαμουσιν ουτε γαμιζουσιν αλλ εισιν ὡς αγγελοι εν τοις ουρανοις· 26. Περι δε των νεκρων, ὁτι εγειρονται, ουκ ανεγνωτε εν τη βιβλω Μωυσεως, επι της βατου, ὡς ειπεν αυτω ὁ θεος λεγων· εγο ὁ θεος Αβρααμ και ὁ θεος Ισαακ και ὁ θεος Ιακωβ; 27. Ουκ εστιν ὁ θεος νεκρων, αλλα ζωντων, ὑμεις δε πολυ πλανασθε.

28. Και προσελθων εἱς των γραμματεων, ακουον αυτων συζητουντων, ειδων ὁτι καλως αυτοις απεκριθη, επηρωτησεν αυτον· ποια εστιν εντολη πρωτη; 29. Ὁ δε Ιησους ειπεν αυτω· παντων πρώτη ακουε Ισραηλ, κυριος ὁ θεος ἡμων κυριος εἱς εστιν· 30. Και αγαπησεις κυριον τον θεον σου εξ ὁλης της καρδιας σου και εξ ὁλης της ψυχης σου και εξ ὁλης της διανοιας σου και εξ ὁλης της ισχυος σου· αὑτη πρωτη. 31. Δευτερα δε ὁμοια αὑτη· αγαπησεις τον πλησιον σου ὡς σεαυτον. μειζων τουτων αλλη εντολη ουκ εστιν. 32. Και ειπεν αυτω ὁ γραμματευς· καλως, διδασκαλε, επ αληθειας ειπας, ὁτι εἱς εστιν ὁ θεος και ουκ εστιν αλλος πλην αυτου. 33. Και το αγαπαν αυτον εξ ὁλης της καρδιας και εξ ὁλης της δυναμεως και εξ ὁλης της ισχυος,

και το αγαπαν τον πλησιον ὡς ἑαυτον, πλειον εστιν παντων τον ὁλοκαυτωματων και των θυσιων. 34. Και ὁ Ιησους ιδων, ὁτι νουνεχως απεκριθη, ειπεν αυτω· ὁτι ου μακραν ει απο της βασιλειας του θεου. και ουδεις ουκετι ετολμα αυτω επερωτησαι.

35. Και αποκριθεις ὁ Ιησους ελεγεν, διδασκων εν τω ἱερω· πως λεγουσιν οἱ γραμματεις ὁτι ὁ Χριστος υἱος Δαυιδ εστιν; 36. Αυτος Δαυιδ ειπεν εν τω πνευματι τω ἁγιω· ειπεν ὁ κυριος τω κυριω μου· καθου εκ δεξιων μου, ἑως αν θω τους εχθρους σου ὑποποδιον των ποδων σου. 37. Αυτος Δαυιδ καλει αυτον κυριον και πως αυτου εστιν υἱος; και πολυς οχλος ηκουεν αυτου ἡδεως. 38. Ὁ δε διδασκων ελεγεν αυτοις βλεπετε απο των γραμματεων, των θελοντων εν στολαις περιπατειν και ασπασμους εν ταις αγοραις ποιεσθαι 39. Και πρωτοκαθεδριας εν ταις συναγωγαις και πρωτοκλησιας εν τοις δειπνοις· 40. Οἱ κατεσθιοντες τας οικιας των χηρων και ορφανων και προφασει μακρα προσευχομενοι· οὑτοι ληψονται περισσοτερον κριμα.

41. Και εστως ὁ Ιησους κατεναντι του γαζοφυλακιου εθεωρει, πως ὁ οχλος βαλλει τον χαλκον εις το γαζοφυλακειον. και πολλοι πλουσιοι εβαλλον πολλα. 42. Ελθουσα δε μια χηρα εβαλεν λεπτα δυο, ὁ εστιν κοδραντης. 43. Και προςκαλεσαμενος τους μαθητας αὑτου ειπεν αυτοις· αμην λεγω ὑμιν, ὁτι ἡ χηρα ἡ πτωχη αυτη πλειον εβαλεν των βαλοντων εις το γαζοφυλακιον. 44. Παντες γαρ εκ του περισσευ(ον)τος αυτοις ἐβαλον· αὑτη δε εκ της ὑστερησεως αὑτης παντα ὁσα ειχεν εβαλεν, ὁλον τον βιον αὑτης.

XIII. 1. Και εκπορευομενου αυτου εκ του ἱερου, λεγει αυτω εἱς εκ των μαθητων αυτου· διδασκαλε, ιδε, ποταποι οἱ λιθοι και ποταπαι αἱ οικοδομαι. 2. Και αποκριθεις ειπεν αυτω· ου βλεπεις ταυτας μεγαλας οικοδομας; αμην λεγω σοι ου μη αφεθη ὡδε λιθος επι λιθω, ὁς ου μη καταλυθη. 3. Και καθημενου αυτου εις το ορος των ελαιων κατεναντι του ἱερου, επηρωτων αυτον κατ ιδιαν ὁ Πετρος και Ιακωβος και Ιωαννης και Ανδρεας· 4. Ειπον ἡμιν, ποτε ταυτα εσται; και τι το σημειον, ὁταν μελλη ταυτα συντελεισθαι; 5. Και αποκριθεις Ιησους ειπεν αυτοις· βλεπετε, μη τις ὑμας πλανηση· 6. Πολλοι γαρ ελευσονται επι τω ονοματι μου λεγοντες· ὁτι εγω ειμι ὁ Χριστος· και πολλους πλανησουσιν. 7. Ὁταν δε ακουσητε πολεμους και ακοας πολεμων, μη θροεισθε· δει γαρ γενεσθαι, αλλ αυπω το τελος. 8. Αναστησεται γαρ εθνος επι εθνος και βασιλεια επι βασιλειαν· και εσονται σεισμοι κατα

τοπους, και λιμοι και ταραχαι. 9. Ταυτα δε παντα αρχη ωδινων. ειτα δε ὑμεις αυτους παραδωσουσιν εις συναγωγας και εις συνεδρια, και δαρησεσθε, και επι ἡγεμονων και βασιλεων στησεσθε ἑνεκεν εμου, εις μαρτυριον αυτοις. 10. Και εις παντα τα εθνη πρωτον δε δει κηρυχθηναι το ευαγγελιον. 11. Ὑταν δε αγωσιν ὑμας παραδιδοντες, μη προμεριμνησητε, μηδε προμελετατε τι λαλησετε· αλλ ὁ εαν δοθη ὑμιν εν εκεινη τη ὡρα, εκεινο λαλειτε· ου γαρ εστε ὑμεις οἱ λαλουντες, αλλα το πνευμα το ἁγιον. 12. Παραδωσει δε αδελφος αδελφον εις θανατον, και πατηρ τεκνον· και επαναστησονται τεκνα επι γονεις, και θανατωσουσιν αυτους. 13. Και εσεσθε μισουμενοι ὑπο παντων δια το ονομα μου· ὁ δε ὑπομεινας εις τελος, οὑτος σωθησεται. 14. Ὁταν δε ιδητε το βδελυγμα της ερημωσεως, ἑστως ὁπου ου δει, ὁ αναγινωσκων νοειτω· τοτε οἱ εν τη Ιουδαια φευγετωσαν επι τα ορη· 15. Και ὁ επι του δωματος μη καταβατω εις την οικιαν αυτου. 16. Και ὁ εις τον αγρον μη επιστρεψατω εις τα οπισω αραι το ἱματιον αυτου. 17. Ουαι δε ταις εν γαστρι εχουσαις και ταις θηλαζουσαις εν εκειναις ταις ἡμεραις. 18. Προσευχεσθε δε, ἱνα μη γενηται ταυτα χιμωνος. 19. Εσονται γαρ αἱ ἡμεραι εκειναι θλιψεις, οἱα ου γεγονασιν ποτε τοιαυτη απ αρχης κτισεως, ἑως του νυν, ου δε ου μη γενωνται. 20. Και ει μη ὁ θεος εκολοβωσεν τας ἡμερας δια τους εκλεκτους αυτου, ουκ αν εσωθη πασα σαρξ· αλλα δια τους εκλεκτους, οὑς εξελεξατο, εκολοβωσεν τας ἡμερας. 21. Τοτε εαν τις ὑμιν ειπη· ιδου, ὡδε ὁ Χριστος· ιδου, εκει· μη πιστευσητε. 22. Εγερθησονται γαρ ψευδοχριστοι και ψευδοπροφηται, και ποιησουσιν σημεια και τερατα προς το αποπλαναν, ει δυνατον, και τους εκλεκτους. 23. Ὑμεις δε βλεπετε· ιδου, προειρηκα ὑμιν παντα. 24. Αλλ εν εκειναις ταις ἡμεραις, μετα την θλιψιν εκεινην, ὁ ἡλιος σκοτισθησεται, και ἡ σεληνη ου δωσει το φεγγος αυτης, 25. Και οἱ αστερες πευσουνται εκ του ουρανου, και αἱ δυναμεις αἱ εν τοις ουρανοις σαλευθησονται. 26. Και τοτε οψονται τον υἱον του ανθρωπου ερχομενον εν νεφελαις μετα δυναμεως πολλης και δοξης, 27. Και τοτε αποστελει τους αγγελους αὑτου, και επισυναξει τους εκλεκτους των τεσσαρων ανεμων απ ακρων της γης ἑως ακρου του ουρανου. 28. Απο δε της συκης μαθετε την παραβολην· ὁταν αυτης ηδη ὁ κλαδος αυτης ἁπαλος γενηται και εκφυη τα φυλλα εν αυτη, γινωσκετε, ὁτι εγγυς το θερος εστιν. 29. Οὑτως και ὑμεις, ὁταν ιδητε ταυτα γινομενα, γινωσκετε, ὁτι εγγυς εστιν επι θυραις. 30. Αμην λεγω ὑμιν, ὁτι ου μη παρελθη ἡ γενεα αὑτη

εως ταυτα παντα γενηται. 31. Ὁ ουρανος και ἡ γη παρελευσονται, οἱ δε λογοι μου ου μη παρελθωσι. 32. Περι δε της ἡμερας εκεινης και της ὡρας ουδεις οιδεν, ουδε οἱ αγγελοι εν τω ουρανω, ουδε ὁ υἱος, ει μη ὁ πατηρ μονὸς. 33. Βλεπετε δε και αγρυπνειτε και προσευχεσθε· ουκ οιδατε γαρ ποτε ὁ καιρος εστιν. 34. Ὡςπερ γαρ ανθρωπος αποδημων αφεις την οικιαν αὑτου, και δους τοις δουλοις αὑτου την εξουσιαν ἑκαστω το εργον αὑτου, και τω θυρωρω ενετειλατο, ἱνα γρηγορη. 35. Γρηγορειτε ουν· ουκ οιδατε γαρ ποτε ὁ κυριος της οικιας ερχεται, οψε η μεσονυκτιου η αλεκτοροφωνιας η πρωι· 36. Μη ελθων εξεφνης εὑρη ὑμας καθευδοντας. 37. Εγω ὑμιν λεγω, γρηγορειτε.

XIV. 1. Ην δε το πασχα και τα αζυμα μετα δυο ἡμερας· και εζητουν οἱ αρχιερεις και οἱ γραμματεις, πως αυτον εν δολω κρατησαντες αποκτεινωσιν. 2. Ελεγον δε· μη εν τη ἑορτη, και εσται θορυβος του λαου.

3. Και οντος αυτου εν Βηθανια, εν οικία Σημωνος του λεπρου, κατακειμενου αυτου ηλθεν γυνη αλαβαστρον εχουσα μυρου, ναρθου πιστηκης πολυτιμου· και θραυσασα τον αλαβαστρον κατεχεεν αυτου κατα της κεφαλης. 4. Οἱ δε μαθηται αυτου διεπονουντο και ελεγον· εις τι ἡ απωλεια αὑτη του μυρου γεγονεν; 5. Ηδυνατο γαρ το μυρον τουτο πραθηναι επανω δηναριων τριακοσιων και δοθηναι τοις πτωχοις. και ενεβριμωντο αυτη. 6. Ὁ δε Ιησους ειπεν αυτοις· αφετε αυτην· τι αυτη κοπους παρεχετε; καλον γαρ εργον ηργασατο εν εμοι. 7. Παντοτε γαρ τους πτωχους εχετε μεθ ἑαυτων, και, ὁταν θελητε, δυνασθε αυτοις ευ ποιησαι· εμε δε ου παντοτε εχετε. 8. Ὁ εσχεν, εποιησεν· προελαβεν μυρισαι μου το σωμα εις τον ενταφιασμον. 9. Αμην λεγω ὑμιν, ὁπου αν κηρυχθη το ευαγγελιον εις ὁλον τον κοσμον, και ὁ εποιησεν αὑτη λαληθησεται εις μνημοσυνον αυτης.

10. Και ὁ Ιουδας ὁ Εισκαριωθ, εἱς εκ των δωδεκα, απηλθεν προς τους αρχιερεις, ἱνα παραδω αυτον. 11. Οἱ δε ακουσαντες εχαρησαν, και επηγγειλαντο αυτω αργυριον δουναι· και εζητει, πως ευκαιρως αυτον παραδω.

12. Και τη πρωτη ἡμερα των αζυμων, ὁτε το πασχα εθυον, λεγουσιν αυτω οἱ μαθηται αυτου· που θελεις απελθοντες ἑτοιμασωμεν, ἱνα φαγης το πασχα; 13. Και αποστελλει δυο των μαθητων αὑτου λεγων· ὑπαγετε εις την πολιν, και εισελθοντων ὑμων εις την πολιν απαντησει ὑμιν ανθρωπος κεραμιον ὑδατος βαστaζων· ακολουθησατε

αυτω, 14. Και όπου αν ειςελθη, ειπατε τω οικοδεσποτη, ότι ὁ διδασκαλος λεγει· που εστιν το καταλυμα, όπου μετα των μαθητων μου φαγω το πασχα; 15. Και αυτος ὑμιν δειξει αναγειον μεγα εστρωμενον, κακει ἑτοιμασατε ὑμιν. 16. Και εξηλθον κακει οἱ μαθηται αυτου, και ηλθον εις την πολιν, και εὑρον καθως ειπεν αὐτοις· και ἡτοιμασαν το πασχα. 17. Και οψιας γενομενης ερχεται μετα των δωδεκα. 18. Και ανακειμενων αυτων και εσθιοντων ετοιμασαι λεγει ὁ Ιησους· αμην λεγω ὑμιν, ότι εἱς εξ ὑμων παραδωσει με, ὁ εσθιων μετ εμου. 19. Οἱ δε ηρξαντο λυπειςθαι και λεγειν αυτω εἱς καθ εἱς· μητι εγω; και αλλος· μητι εγω; 20. Ὁ δε αποκριθεις λεγει αυτοις· εἱς εκ των δωδεκα, ὁ εμβαπτομενος μετ εμου εις το εν τρυβλιον. 21. Ὁ μεν υἱος του ανθρωπου ὑπαγει, καθως γεγραπται περι αυτου· ουαι δε τω ανθρωπω εκεινω, δι οὑ ὁ υἱος του ανθρωπου παραδιδοται· καλον ην αυτω, ει ουκ εγεννηθη ὁ ανθρωπος εκεινος.

22. Και εσθιοντων αυτων λαβων αρτον ευλογησας εκλασεν και εδωκεν αυτοις και ειπεν αυτοις· λαβετε· τουτο εστιν το σωμα μου. 23. Και λαβων το ποτηριον ευχαριστησας εδωκεν αυτοις, και επιον εξ αυτου παντες. 24. Και ειπεν αυτοις· τουτο εστιν το αἱμα μου, της διαθηκης, τον περι πολλων εκχυνομενον. 25. Αμην λεγω ὑμιν, ότι ουκετι ου προς θω πιειν εκ του γενεινηματος (!) της αμπελου, ἑως της ἡμερας εκεινης, όταν αυτο πινω καινον εν τη βασιλεια του θεου.

26. Και ὑμνησαντες εξηλθον εις το ορος των ελαιων· 27. Και λεγει αυτοις ὁ Ιησους· ότι παντες σκανδαλισθησεσθε εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη· ότι γεγραπται· παταξω τον ποιμενα, και τα προβατα διασκορπισθησονται. 28. Αλλα μετα το εγερθηναι με προαξω ὑμας εις την Γαλιλαιαν. 29. Ὁ δε Πετρος αποκριθεις λεγει λεγει (sic) αυτω· η αν παντες σκανδαλεισθωσιν, αλλ ουκ εγω. 30. Και λεγει αυτω ὁ Ιησους· αμην λεγω σοι, ότι συ ταυτη τη νυκτι πριν αλεκτορα δις φωνησαι τρις απαρνηση με. 31. Ὁ δε Πετρος περισσως ελεγεν· εαν μη δεη συν σοι αποθανειν, ου μη σε απαρνησομαι· ὡσαυτως δε και παντες ελεγων. (!)

32. Ερχονται εις χωριον, οὑ το ονομα Γεθσημανει, και λεγει τοις μαθηταις αὐτου· καθισατε ὡδε, ἑως προςευξωμαι. 33. Και παραλαμβανει τον Πετρον και Ιακωβον και Ιωαννην μετ αυτου· και ηρξατο εκθαμβειςθαι και αδημονειν. 34. Τοτε λεγει αυτοις· περιλυπος εστιν ἡ ψυχη μου ἑως θανατου· μεινατε ὡδε και γρηγορειτε. 35. Και προςελθων μικρον επεσεν επι προςωπω επι την γην· και προσηυχετο, ει δυνατον

εστιν, ἱνα παρελθη απ αυτου ἡ ὡρα. 36. Και λεγει· αββα, ὁ πατηρ, δυνατα παντα σοι· παρενεγκε το ποτηριον τουτο απ εμου· αλλ ουχως εγω, αλλ ὡς σοι θελεις. 37. Και ερχεται και εὑρισκει αυτους καθευδοντας, και ειπεν τω Πετρω· Σιμων, καθευδεις; ουκ ισχυσατε μιαν ὡραν γρηγορησαι; 38. Γρηγορειται και προςευχεσθε, ἱνα μη εις ελθητε εις πειρασμον, το μεν πνευμα προθυμον, ἡ δε σαρξ ασθενης. 39. Και παλιν απελθων προςηυξατο τον αυτον λογον ειπων. 40. Και ὑποστρεψας εὑρεν παλιν αυτους καθευδοντας· ησαν γαρ οἱ οφθαλμοι αυτων βεβαρημενοι, και ουκ ηδεισαν, τι αποκριθωσιν αυτω. 41. Και ερχεται το τριτον και λεγει αυτοις· καθευδετε το λοιπον και αναπαυεσθε; απεχει το τελος· ηλθεν ἡ ὡρα· ιδου, παραδιδοται ὁ υἱος του ανδρωπου εις τας χειρας των ἁμαρτωλων. 42. Εγειρεσθε· αγωμεν· ιδου, ηγγικεν ὁ παραδιδους με.

43. Και ετι αυτου λαλουντος, παραγινεται Ιουδας Ισκαριωτης, εἱς ων των δωδεκα, και μετ αυτου οχλος μετα μαχαιρων και ξυλων παρα των αρχιερεων και των γραμματεων και των πρεςβυτερων. 44. Δεδωκει δε ὁ παραδιδους αυτον σημειον λεγων· ὁν αν φιλησω, αυτος εστιν· κρατησατε αυτον και απαγαγετε αυτον ασφαλως. 45. Και προςελθων λαλει αυτω· χαιρε ῥαββει· και κατεφιλησεν αυτον. 46. Οἱ δε επεβαλον τας χειρας αὑτων και εκρατησαν αυτον. 47. Εἱς δε τις των παρεστικοτων σπασαμενος μαχαιραν επαισεν τον δουλον του αρχιερεως και αφειλεν αυτου το ωτιον. 48. Και αποκριθεις ειπεν αυτοις· ὡς επι ληστην εξηλθατε μετα μαχαιρων και ξυλων συλλαβειν με· 49. Καθ ἡμεραν ημην προς ὑμας εν τω ἱερω διδασκων, και ουκ εκρατησατε με· αλλ ἱνα πληρωθωσιν αἱ γραφαι των προφητων. 50. Τοτε οἱ μαθηται αφεντες αυτον εφυγον. 51. Και εἱς τις νεανισκος ηκολουθει αυτω περιβεβλημενος σινδονα γυμνος· οἱ δε νεανισκοι κρατουσιν αυτον. 52. Ὁ δε καταλιπων την σινδονα γυμνος εφυγεν απ αυτων.

53. Και ηγαγον τον Ιησουν προς τον αρχιερεα Καιαφαν· και συνερχονται παντες οἱ αρχιερεις και οἱ γραμματεις και οἱ πρεςβυτεροι· 54. Και ὁ Πετρος απο μακροθεν ηκολουθει αυτω ἑως εσω εις την αυλην του αρχιερεως· και ην συνκαθημενος μετα των ὑπηρετων και θερμεινομενος προς το φως. 55. Οἱ δε αρχιερεις και ὁλον το συνεδριον εζητουν κατα του Ιησου μαρτυριαν ἱνα θανατωσωσιν αυτον, και ουχ εὑρισκον. 56. Πολλοι γαρ εψευδομαρτυρουν κατ αυτου, και ισαι αἱ μαρτυριαι ουκ ησαν. 57. Αλλοι δε ανασταντες εψευδομαρτυρουν κατ αυτου λεγοντες·

58. Ὁτι ἡμεις ηκουσαμεν αυτου λεγοντος· ὁτι εγω καταλυσω τον ναον τουτον τον χειροποιητον, και δια τριων ἡμερων αλλον αχειροποιητον οικοδομησω. 59. Και ουδε οὑτως ηση ην ἡ μαρτυρια αυτων. 60. Και αναστας ὁ αρχιερευς εις τον μεσον επηρωτησεν τον Ιησουν λεγων· ουκ αποκρινη ουδεν; τι οὑτοι σου καταμαρτυρουσιν; 61. Ὁ δε Ιησους εσιωπα και ουδεν απεκρινατο. και παλιν ὁ αρχιερευς επηρωτησεν αυτον εκ δευτερου λεγων· συ ει ὁ Χριστος, ὁ υἱος του ευλογητου; 62. Ὁ δε Ιησους αποκριθεις λεγει αυτω συ ειπας ὁτι· εγω ειμι· και οψεσθε τον υἱον του ανθρωπου εκ δεξιων καθημενον της δυναμεως και ερχομενον μετα των νεφελων του ουρανου. 63. Ὁ δε αρχιερευς διαρρηξας ευθεως τους χιτωνας αὑτου λεγων· τι ετι χριαν εχομεν μαρτυρων; 64. Ηκουσατε παντες την βλασφημιαν αυτου εκ του στοματος αυτου· τι ὑμιν δοκει; και παντες κατεκριναν αυτον ειναι ενοχον θανατου. 65. Και ηρξαντο τινες εμπτυειν αυτου τω προσωπω και περικαλυπτειν το προσωπον αυτου και κολαφιζειν αυτον και ελεγον αυτω· προφητευσον. ἡμιν Χριστε τις εστιν ὁ παισευσει και οἱ ὑπηρεται ῥαπισμασιν αυτον ελαμβανων. (!)

66. Και οντος του Πετρου εν τη αυλη κατω ερχεται μια των παιδισκων του αρχιερεως, 67. Και ιδουσα αυτον θερμαινομενον, εμβλεψασα αυτω λεγει· και ει συ μετα του Ναζαρινου Ιησου ης. 68. Ὁ δε ηρνησατο λεγων· ουτε οιδα ουτε επισταμαι, τι συ λεγεις. και εξηλθεν εις το εξω προαυλιον, και αλεκτωρ εφωνησεν. 69. Παλιν δε ιδουσα αυτον ἡ παιδισκη ηρξατο λεγειν τοις παρεστωσιν· ὁτι οὑτος εξ αυτων εστιν. 70. Ὁ δε παλιν ηρνησατο και μετα μικρον παλιν οἱ παρεστωτες ελεγον τω Πετρω· αληθως εξ αυτων ει· και γαρ Γαλιλαιος ει. 71. Ὁ δε ηρξατο καταθεματιζειν και ομνυειν· ὁτι ουκ οιδα τον ανθρωπον τουτον, ὁν λεγετε. 72. Και ευθεως εκ δευτερου αλεκτωρ εφονησεν· και ανεμνησθη ὁ Πετρος το ῥημα, ὁ ειπεν αυτω ὁ Ιησους· ὁτι πριν αλεκτορα δις φωνησαι απαρνηση με τρεις. και ηρξατο κλαιειν.

XV. 1. Και ευθεως πρωι συμβουλιον εποιησαμενοι οἱ αρχιερεις μετα των πρεςβυτερων και των γραμματεων, και ὁλον το συνεδριον, και δησαντες τον Ιησουν απηγαγον και παρεδωκαν Πιλατω. 2. Και επηρωτησεν αυτον ὁ Πιλατος λεγων· συ ει ὁ βασιλευς των Ιουδαιων; ὁ δε αποκριθεις λεγει· συ λεγεις· 3. Και κατηγορουν αυτου οἱ αρχιερεις πολλα. αυτος δε ουδεν αποκρινατο. 4. Ὁ δε Πιλατος παλιν επηρωτα αυτον· ουκ αποκρινη ουδεν; ιδε, ποσα καταμαρτυρουσιν. 5. Ὁ δε Ιησους

ουκετι ουδεν απεκριθη, ώστε θαυμαζειν τον Πιλατον. 6. Κατα δε ἑορτην απελυεν αυτοις ἑνα δεσμιον, ὀν αν ητουντο. 7. Ην δε ὁ λεγομενος Βαραββας μετα των στασιαστων δεδεμενος, οἱτινες εν τη στασει πεποιηκεισαν φονον. 8. Και αναβοησας ὁ οχλος ηρξατα αιτεισθαι, καθως εθος ην ἱνα τον Βαρραβαν απολυση αυτοις. 9. Ὁ δε Πιλατος αποκριθεις αυτοις λεγει· θελετε απολυσω ὑμιν τον βασιλεα των Ιουδαιων; 10. Ἡδε γαρ, ὁτι δια φθονον παρεδωκαν αυτον οἱ αρχιερεις. 11. Οἱτινες και τον οχλον επεισαν, ἱνα τον Βαραββαν απολυση αυτοις. 12. Ὁ δε Πιλατος παλιν απηκριθη αυτοις· τι ουν θελετε ποιησω ὁν λεγετε βασιλεα των Ιουδαιων; 13. Οἱ δε παλιν εκραυγαξον λεγοντες· σταυρωσον αυτον· 14. Ὁ δε Πιλατος λεγει αυτοις· τι γαρ εποιησεν κακον; οἱ δε περισσως εκραυγαξον λεγοντες· σταυρωσον αυτον. 15. Ὁ δε Πιλατος, βουλομενος τω οχλω το ἱκανον ποιησαι, απεστειλεν αυτοις τον Βαραββαν τον δε Ιησουν φραγελλωσας, παρεδοκει ἱνα σταυρωθη. 16. Οἱ δε στρατιωται απηγαγον αυτον εσω εις την αυλην, ὁ εστιν πραιτωριον, και συγκαλουσιν ὁλην την σπειραν. 17. Και ενδυουσιν αυτον κλαμυδα κοκκινην και πορφυραν, και περιτιθεασιν αυτω πλεξαντες ακανθινον στεφανον. 18. Και ηρξαντο ασπαζεσθαι αυτον· χαιρε, βασιλευ των Ιουδαιων. 19. Και ετυπτον αυτου καλαμω εις την κεφαλην, και ενεπτυον αυτω, και τιθεντες τα γονατα προςεκυνουν αυτω. 20. Και ὁτε ενεπαισαν αυτω, εξεδυσαν αυτω την χλαμυδα και την πορφυραν και ενεδυσαν αυτον τα ἱματια τα ιδια.

Και εξαγουσιν αυτον, ἱνα σταυρωσωσιν αυτον. 21. Και αγγαρευουσιν Σιμώνα τον Κυριναιον παραγοντα, ερχομενον απ αγρου, τον πατερα Αλεξανδρου και Ῥουφου, ἱνα αρη τον σταυρον αυτου. 22. Και αγουσιν αυτον επι τον Γολγοθα τοπον, ὁ εστιν μεθερμηνευομενον· κρανιου τοπος. 23. Και εδιδουσιν αυτω πιειν εσμυρνισμενον οινον· ὁ δε ουκ ελαβεν. 24. Και σταυρωσαντες αυτον διαμεριζονται τα ἱματια αυτου, βαλλοντες κληρον επ αυτα, τις τι αρη. 25. Ην δε ώρα τριτη, και εσταυρωσαν αυτον. 26. Και ην ἡ επιγραφη της αιτιας αυτου επιγεγραμμενη· ὁ βασιλευς των Ιουδαιων. 27. Και συν αυτω εσταυρωσαν δυο λῃστας, ἑνα εκ δεξιων και ἑνα εξ ευωνυμων. 28. Και επληρωθη ἡ γραφη ἡ λεγουσα. και μετα ανομων ελογισθη. 29. Και οἱ προαγοντες εβλαςφημουν αυτον κεινουντες τας κεφαλας αὑτων και λεγοντες· ουα· ὁ καταλυων τον ναον και οικοδομων τρισιν ἡμεραις. 30. Σωσον σεαυτον και καταβα απο του σταυρου. 31. Ὁμοιως και οἱ αρχιερεις εμπαιζοντες εις αλληλους μετα των γραμμα-

τεων ελεγον προς αλληλους. αλλους εσωσεν, ἑαυτον ου δυναται σωσαι.
32. Ὁ Χριστος, ὁ βασιλευς του Ισραηλ, καταβατω νυν απο του σταυρου,
ἱνα ιδωμεν και πιστευσωμεν αυτω. και οἱ συνεσταυρωμενοι αυτω ωνειδι-
ζον αυτον. 33. Γενομενης δε ὡρας ἑκτης σκοτος εγενετο εφ ὁλην την
γην ἑως ὡρας ενατης. 34. Και τη ενατη εβοησεν ὁ Ιησους φωνη με-
γαλη. ελει, ελει, λαμα σαβαχθανη; ὁ εστιν μεθερμηνευομενον· ὁ θεος
μου, εις τι εγκατελειπες με; 35 Και τινες των παρεστηκοτων ακουσαντες
ελεγον· ὁτι Ηλιαν φωνει. 36. Και δραμων εἱς και πλησας σπογγον
οξους, περιθεις καλαμω, εποτιζεν αυτον λεγων· αφετε, ιδωμεν, ει ερχεται
Ηλιας καθελειν αυτον.

37. Ὁ δε Ιησους αφεις φωνην μεγαλην εξεπνευσεν· 38. Και το
καταπετασμα του ναου εσχισθη εις δυο, απο ανωθεν ἑως κατω. 39.
Ιδον δε ὁ κεντυριων ὁ παρεστηκως εκει, ὁτι κραξας εξεπνευσεν, ειπεν·
αληθως ουτος ὁ ανθρωπος οὑτος θεου υἱος ην. 40. Ησαν δε και γυ-
ναικες απο μακροθεν θεωρουσαι, εν αἱς ην Μαρια ἡ Μαγδαληνη, και
Μαρια Ιακωβου του μικρου και Ιωσητος μητηρ, και Σαλωμη· 41. Αἱ
και ὁτε ην εν τη Γαλιλαια ηκολουθουν αυτω και διηκονουν αυτῳ· και
αλλαι πολλαι αἱ συναναβασαι αυτω εις Ἱεροσολυμα.

42. Και ηδη οψιας γενομενης, επει ην παρασκευη, ὁ εστιν προ-
σαββατον, 43. Ηλθεν Ιωσηφ ὁ απο Αρημαθαιας, ευσχημων βουλευτης,
ὁς ην και αυτος προςδεχομενος την βασιλειαν του θεου· τολμησας εις-
ηλθεν προς Πιλατον και ητησατο το σωμα του Ιησου. 44. Ὁ θε Πι-
λατος εθαυμασεν, ει ηδη τεθνηκε. 45. Και γνους παρα του κεντυριωνος
εδωρησατο το σωμα τω Ιωσηφ. 46. Ὁ δε Ιωσηφ αγορασας σινδονα
και καθελων ειλησεν αυτον σινδονα, και εθηκεν αυτον εν μνημειω,
ὁ ην λελατομημενον εκ της πετρας, και προςεκυλισεν λιθον εν τη θυρα
του μνημειου. 47. Ἡ δε Μαρια ἡ Μαγδαληνη και Μαρια Ιακωβου και
Ιωσητος εθεασατο, που τιθεται.

XVI. 1. Και διαγενομενου του σαββατου Μαρια ἡ Μαγδαληνη
και Μαρια Ιακωβου και Σαλωμη πορευθησαι ἡτοιμασαν αρωματα, ἱνα
ελθουσαι αλειψωσιν αυτον. 2. Και λιαν πρωι τη μια των σαββατων
ερχονται επι το μνημαει, (!) ανατειλαντος του ἡλιου. 3. Και ελεγον προς
ἑαυτας· τις ἡμιν αποκυλισει τον λιθον εκ της θυρας του μνημειου; 4.
Ην γαρ μεγας σφοδρα. και ερχονται και εὑρισκουσιν αποκεκυλισμενον
τον λιθον. 5. Και εισελθουσαι εις το μνημειον νεανισκον ιδον καθη-
μενον εν τοις δεξιοις, περιβεβλημενον στολην λευκην· και εξεθαμβηθησαν.

6. Ὁ δε λεγει αυταις· μη φοβεισθε· Ιησουν ζετειτε τον Ναζαρηνον τον εσταυρωμενον· ηγερθη, ουκ εστιν ὡδε· ιδε εκει ὁ τοπος αυτου ὁπου εθηκαν αυτον. 7. Αλλ ὑπαγετε, ειπατε τοις μαθηταις αυτου και τω Πετρω,- ὁτι ιδου προαγει ὑμας εις την Γαλιλαιαν· εκει αυτον οψεσθε, καθως ειπεν ὑμιν. 8. Και εξελθουσαι εφυγον απο του μνημειου· ειχεν δε αυτας τρομος και εκστασις, και ουδενι ουδεν ειπον. εφοβουντο γαρ.

9. Αναστας δε πρωι πρωτη σαββατου εφανη προτον Μαρια τη Μαγδαλινη, αφ ἡς εκβεβλεκει ἑπτα δαιμονια. 10. Εκεινη πορευθεισα απηγγειλεν τοις μετ αυτου γενομενοις, πενθουσιν και κλαιουσιν. 11. Κακεινοι ακουσαντες, ὁτι ζη και εθεαθη ὑπ αυτης, ηπιστησαν. 12. Μετα δε ταυτα δυσιν εξ αυτων περιπατουσιν εφανερωθη εν ἑτερα μορφη, πορευομενοις εις αγρον. 13. Κακεινοι απελθοντες απηγγειλαν τοις λοιποις· ουδε εκεινοις επιστευσαν. 14. Ὑστερον ανακειμενοις αυτοις τοις ἑνδεκα εφανερωθη· και ωνειδισεν την απιστιαν αυτων και σκληροκαρδιαν, ὁτι τοις θεασαμενοις αυτον εγηγερμενον εκ νεκρων ουκ επιστευσαν. 15. Και ειπεν αυτοις· πορευθεντες εις τον κοσμον ἁπαντα κηρυξατε το ευαγγελιον πάση τη κτισει. 16. Ὁτι ὁ πιστευσας και βαπτισθεις σωθησεται, ὁ δε απιστησας κατακριθησεται. 17. Σημεια δε τοις πιστευσασιν ταυτα παρακολουθησει· εν τω ονοματι μου δαιμονια εκβαλουσιν· γλωσσαις λαλησουσιν καινaις. 18. Και εν ταις χειρσιν οφεις αρουσιν· καν θανασιμον τι πιωσιν, ου μη αυτοὑς βλαψη· επ αρρωστους χειρας επιθησουσιν, και καλως εξουσιν.

19. Ὁ μεν ουν ὁ κυριος Ιησους μετα το λαλησαι αυτοις ανεληφθη εις τον ουρανον, και εκαθισεν εκ δεξιων του θεου. 20. Εκεινοι δε εξελθοντες εκηρυξαν πανταχου, του κυριου συνεργουντος και τον λογον βεβαιουντος δια των επακολουθουντων σημειων.

Berichtungen und Nachträge.

Zu Pg. 2, Z. 33: Joh. 11, 26—48.

Zu Pg. 4, No. 12: Folgende Correcturen in der Handschrift sind notirt:

Mc. I, 25. απ αυτου; corr. απο του ανθρωπου ωπου το πνευμα το ακαθαρτον pr. m.; 27. προς ἀυτοὺς corr. ἀυτον pr. m.; διδαχη corr. ἡ τις ἡ διδαχη pr. m.; II, 23. ηρξαντο add. ὁδοπορουντες pr. m.; III, 12. ὑιος του θεου καί add. και επιτιμων ου και αυτα λαλειν ὅτι ηδεισαν αυτα τον χριστουν ειναι.

Lc. II, 26. ιδειν corr. ιδη pr. m.; 28. ευλογησεν corr. ανευλ. pr. m; 38. ἱερουσαλημ corr. εν ιερ. pr. m.; 42. αναβαινωντων; corr. αναβαντων pr. m.; 44. τοις γνωστοις corr. εν τ. γν. pr. m.; 45. εν ιερ. corr. εις ιερ. pr. m.; IV, 7. ενωπιον μου corr. ενωπ. εμω pr. m.; 27. ναιμαν corr. νεεμαν pr. m.; V, 29. εν τω οικω; add. εν τη pr. m.; 30. των τελωνων; om. των pr. m.; VI, 8. εξηραμμενην corr. ξηραν pr. m.; XII, 7. τριχες; add. πασαι pr. m.

Vergleichung

der Evangelien des Matthäus, des Lucas und des Johannes in dem Codex Theodoræ mit dem Textus receptus.

(Blosse Umstellungen der Wörter ohne wesentliche Aenderung des Sinnes oder blosse Abänderungen der Orthographie z. B. η oder ε für ει, ω für ο (oder umgekehrt) sind hier nicht erwähnt; om. = omissus; add. = addetur).

Matthäus.

I. 7. R. Σολομωντα — Cod. Σολομωνα. II. 11. εὑρον το παιδιον — ειδον τ. π.; 22. βασιλευει επι — βασιλευη; 23. εις πολιν — εν π. III. 8. καρπους ἀξιους — καρπον ἀξιον. IV. 4. ζησεται ανθρωπος — ζησ. ὁ ανθρωπος: δια στοματος — εκ στομ. 5. επι το πτερυγιον — εις το πτ.

9. προσκυνησης μοι — π. με. 13. καταλιπων — καταλειπων. 16. σκοτει — σκοτι. 18. περιπατων δε ὁ Ἰησους παρα — περιπατων δε παρα. 20. τα δικτυα — add. αὐτων. V. 18. αμην γαρ λεγω — αμην λεγω; του νομου — add. και των προφητων. 27. τοις αρχαιοις — om. 28. αυτης — αυτην. 32. ὁς αν απολυση — πας αν απολυων. 44. τους μισουντας — τοις μισουσιν. 47. αδελφους — φιλους; ποιουσιν — εποιουσιν. VI. 12. αφιεμεν — αφιομεν; ἡμεις εισπειρ — ἡμεις om. 18. εν τα φανερω — om. VII. 9. εστιν — om. 14. ὁτι — τι; 15. δε — om. 28. συνετελεσεν — ετελεσεν. VIII. 5. τω ιησου — αυτω; 13. ἑκατονταρχω — ἑκατονταρχη. 23. εις το πλοιον — το om.; αυτω — om. 25. αυτου — om. 28. ελθοντι αυτω — add. εις το περαν. 30. πολλων — om. IX. το πλοιον — το om. 4. ειδων — ειδως. 5. γαρ — om.; ευκοπωτερον — ευκοποτερον. 8. εδοξασαν — εδοξαζον. 11. εσθιει — add. και πινει. 13. εις μετανοιαν — om 18. αρχων — add. ἑις. 33. ὁτι — om.; ισραηλ — add. ὁυτως. 35. εν τω λαω — om. 38. εκβαλη — εκβαλλη. X. 4. ὁ ισκαριωτης — ὁ om 10. ῥαβδον — ῥαβδους; της τροφης αὐτο — του μισθου αὐτου. 23. φευγετε εις τη αλλην — add. η αν εκ ταυτη διωκωσιν υμας φευγετε εις την αλλην; αμεν γαρ — γαρ om. 32. εν ουρανοις — εν τοις ουρανοις. 33. αρνησηται — απαρνησηται. XI. 5. νεκροι — και νεκροι. 11. αμην — αμην γαρ. 21. χοραζιν — χοραζει. 24. η σοι — om. 25. ταυτα — αυτα. XII. 3. επεινασεν αυτο — αυτ. om 6. λεγω δε — δε om. 11. τις εστει — τις εστιν. 12. ποσω ουν — ποσω ουν μαλλων. 29. διαρπασει — διαρπαση. 35. της καρδιας — om. 37. καταδικασθη — κατακριθηση. 40. ὡσπερ γαρ — om. XIII. 4. και ηλθε — ηλθον; πετεινα — add. του ουρανου; 7. απεπνιξαν — επνιξαν 15. ιασωμαι — ιασομαι. 27. σω αγρω — σω om. 32. μειζον των — μειζον παντων των. 40. κατακαιεται — καιεται. 40. της χαρας της om. 52. εις την βασιλειαν — τη βασιλεια. 57. και εν τη οικια αὐτου — om. XIV. 6. αγομενων — γεγομενων. 9. δουθηναι — add. αυτην. 13. ακουσας — add. δε. 14. επ αυτους — επ αυτοις. 22. το πλοιον — το om. XV. 5. και ου μη τιμηση — ου μηχι τιμησει; η την μητερα — και τ. μ. 13. ειπε — ειπεν αυτοις. 14. πεσουνται — εμπεσουνται. 17. ουπω — ου. 25. προσεκυνει — προσεκυνησεν. 32. ειπε — ειπεν αυτους. 34. και λεγει — και om. 36. ευχαριστησας — και ευχ. XVI. 1. ὑπηρωτησαν — ὑπηρωτων. 8. ειπεν αυτοις —

αυτοις om. 11. ου — ουπω. 12. του αρτου — om. 17. ὁ εν τοις ουρανοις — ὁ ουρανιος. 22. ὁ πετρος — add. κατ ιδιαν; ηρξατο — add. αυτω. 23. στραφεις — επιστραφεις. 24. ο ιησους — om. XVII. 17. απιστος — απιστε. XVIII. 12. εννενηκονταεννεα — εννεα; ζητει — ζητησει. 15. εαν δε — δε om. 16. σταθη — σταθησεται. 19. παλιν — αμην. 28. μοι — om. 29. σοι — om. 31. ελθοντες — απελθοντες. 32. προςκαλεσαμενος — add. δε. XIX. 3. οἱ φαρισ. — οἱ om.; λεγοντες αυτω — αυτω om.; ανθπρωπω — add. τινι. 9. απολελυμενεν γαμησας — απολυμενεν γαμων. 10. γυναικος — add. αυτου. 17. τηρησον — τηρη. 19. πατερα σου — σου om. 23. λεγω add. γαρ. 24. παλιν δε — δε om.; προπηματος — προμαλιας. 25. μαθηται αυτου — αυτου om. 26. ιησους ειπεν — ιησ. λεγει. 29. οικιας — οικιαν. XX. 4. αμπελώνα — add. μου. 6. αργους — om. 7. αμπελωνα — add. μου. 27. εαν θελη — εαν om.; εστω — εσται. 30. ότι ιησους -- ιησ. om.; κυριε — om. 32. ποιησω — ινα ποιησω. XXI. 6. καθως -- om. 7. επεκαθισεν — εκαθισεν. 14. τυφλοι και χωλοι — χωλοι τυφλοι. 24. ὑμιν — ὑμας. 28. αμπελωνι μου — μου om. 30. δευτερω — ἑτερῳ. 33. ανθρ. τις — τις om. 43. ὁτε — om. XXII. 16. ανθρωπων — ανθρωπου. 21. καισαρι — τω καισαρι. 27. και — om. 31. ὑμιν — om. 37. ειπεν — εφη. 45. δαυιδ — add. εν πνευματι. XXIII. 4. γαρ — om. 5. πλατυνουσι δε — δε om. 8. ὁ χριστος — om. 10. ὑμων — om.; versús 13 et 14 commutati sunt. 16. λεγοντες ὁς — add. δε. 21. κατοικουντι — κατοικησαντι. 23. ταυτα εδει — τ. δε εδει. 25. παροψιδος — add. του πινακος. 26. το εντος — το εσωθεν. 36. ἡξει — οτι ἡξει. 39. ου μη με — με om. XXIV. 2. ου καταλυθησεται — ου μη κ. 6. παντα ταυτα. 7. και σεισμοι — om. 18. τα ιματια — τον ιματιον. 20. εν σαββατω — εν om. 22. τους εκλεκτους — τοις εκλεκτοις. 24. ψευδοχριστοι και — om. 27. ἡ αστραπη — ἡ om.; εσται και — και om. 31. εκλεκτους αυτου εκ — εκλεκτος απο. 32. γενηται ἁπαλος — om. 36. της ὡρας — της om.; πατηρ μου — μου om. 37. ὡςπερ δε — δε om. 42. γρηγορειτε ουν — ουν om. 44. και ὑμας — και om. 45. θεραπειας — οικιας. 49. αὐτου — om.; εσθιη δε και πινη — εσθιειν δε και πινειν. XXV. 3. ἑαν των — αυτων. 9. μαλλον — δε μαλλον. 13. εν ἡ ὁ υἱος του ανθρωπου ερχεται — om. 31. ἁγιοι — om. 32. συναχθησεται — συναχθησονται. 38. ποτε δε — δε

om. XXVI. 3. και οἱ γραμματεις — om. 7. βαρυτιμου — πολυτιμου. 9. το μυρον — om. 26. ευλογησας — ευχαριστησας. 32. γαλιλαιαν — add. κακει με οψεσθε. 33. εγω — add. δε. 35. ὁμοιως — add. δε. 36. εώς οὑ — οὑ om.; εκει — om. 38. λεγει αυτοις add. ιησους. 42. απελθων — om.; το ποτηριον — om. 43. εὑρισκει — εὑρεν. 44. εκ τριτου — om. 45. αὑτου — om. 47. ηλθε — om. 52. απολουνται — αποθανουνται. 53. λεγεωνας αγγελων — λεγεωνων αγγελους. 57. τον ιησουν — αυτον ιησουν. 63. ιησους — om.; εξορκιζω — ορκισω. 69. ἐξω — om.; το παντων — αυτων. 75. του ιησου — του om. XXVII. 22. αυτω — om.; σταυρωθετω — bis. 23. λεγοντες — om. 33. λεγομενος — om. 35. verba. ινα πληρωθη . . . . . εβαλον κληρον omisa. 41. πρεσβυτερων — add. και φαρισαιων. 42. αυτω — επ αυτω. 43. νυν — om. 65. εφη — add. δε. XXVIII. 2. θυρας — add. του μνεμειου. 4. αυτου εσεισθησαν — εσαλευθησαν. 7. απο των νεκρων — om. 9. ὁ ιησους — ὁ om.; απηντησεν — ὑπηντησεν.

Lucas.

I. 7. ησαν — om. 16. επι κυριον — προς κ. 19. και αποκρ. — ὁ δε ὁ αποκρ.; ὁ αγγελος — om. 25. ονειδος — ονειδισμον. 26. ὑπο — απο. 28. ὁ αγγελος — om.; ευλογημενη συ εν γυναιξιν — om. 29. ιδουσα διεταραχθη — εταραχθη; αυτου — om. 30. και ειπεν — ειπεν δε. 34. εσται — add. μοι. 36. συνειληφυια — συνειληφεν. 37. τω θεω — του θεου. 41. ηκουσεν ἡ ελισαβετ — ἡ om. 42. φωνη — κραυγη. 50. γενεας γενεων — απο γ. εις γενεαν. 51. ὑπερηφανους — ὑπερηφανων. 59. και εκαλουν αυτο — om. 61. εν τη συγγενεια — εκ της συγγενειας. 63. το ονομα — το om. 67. και χειρ — και γαρ χ. 69. τω οικω δαυιδ του παιδος — τω et του om. 74. των εχθρων ἡμων — των et ἡμων om. 75. της ζωης — om. 77. αυτων — αυτου. II. 2. ἡ απογρ. — ἡ om. 3. ιδιαν — εάυτου. 5. γυναικι — om. 9. ιδου — om. 12. κειμενον — και κειμ. 15. εις τον ουρανον — om.; και οἱ ανθρωποι — om.; ειπον — ελαλουν. 16. ανευρον — ευρον. 17. διεγνωρισαν — εγνωρισαν. 18. εθαυμαζων. 19. παντα — om. 21. επλησθησαν ημεραι οκτω — συνετελευθησαν οἱ οκτω ἡμεραι; και εκληθη — και om. 22. και ὁτε επλησθ. —

επλησθ. δε; παραστησαι — παραστατησαι. 25. ευλαβης — ευσεβης; ην επ αυτον — ην om. 26. η ιδη — η ιδειν. 28. αυτου — om. 38. εν ἱερουσαλημ — εν om. 39. απαντα τα — τα om. 44. εν τοις γνοστοις — εν om. 45. εις ἱερουσαλημ — εν ιερ. III. 1. και τραχωνιτιδος — και τε τραχ. 12. ποιησομεν — ποιησωμεν. 14. ποιησομεν ποιησωμεν. IV. 4. ὁ ανθρ. — ὁ om. 9. ὁ ὑιος — ὁ om. 14. ὁ ιησους — ὁ om. 25. πασαν την γην — πασαν om. 29. της οφρυος — της om. 38. εισηλθεν — ὁ ιησους ηλθεν. 41. και λεγοντα — και om. 42. επορευθη — επορευετο. V. 7. ελθοντας — ελθοντος. 9. επι — εν. 12. και ιδου — και om. 18. κλινης — της κλινης. 19. δια ποιας — δια om. 27. εθεασατο — ιδεν (corr. εθεασατο pr. m.) 29. τη οικια — τω οικω. 30. τελωνων — των τελωνων. 36. επιβλημα το — om. VI. 1. των σποριμων — των om. 4. ελαβε και — om. 7. αυτον — om.; αυτου — κατ αυτου. 8. ξηραν — εξηραμμενεν. 9. απολεσαι — αποκτειναι. 10. ειπε τω ανθρωπω — ειπεν αυτω; ὑγιης — om. 11. διελαλουν — λαλουν. 23. ιδου γαρ — γαρ om. 28. ὑμιν — ὑμας. 31. και ὑμεις — και om. 45. του περισσ. της καρδ. — του et της om. 49. επι την γην — om. VII. 6. στηγην μου — μου om. 11. αυτω — om.; οχλος πολυς — add. της πολεως. 12. ην — om. 16. ἁπαντας — παντας. 19. τινας — om. 21. το βλεπειν — το om. 24. αγγελων — μαθητων. 25. ὑπαρχοντες — διαγοντες. 28. προφητης — om. 31. ειπ δε ὁ κυριος — om. 37. ἁμαρτολος — add. και; ποδας αυτου οπισω — π. του ιησου οπ. 43. ὁ δε ειπεν — ὁ δε ιησους ειπεν. 44. της κεφαλης — om. 48. σου — σοι. VIII. 3. απο — εκ. 14. ακουσαντες — ακουοντες. 21. αυτον — om. 24. γαληνη — add. μεγαλη. 32. βοσκομενων — βοσκομενη. 34. γεγονος — γεγενημενον. 40. ὑποστρεψαι — επιστρεψαι. 44. προσελθουσα — add. δε. IX. 1. μαθητας αυτου — om. 9. εγω ακουω — εγω om. 12. τον οχλον — τους οχλους. 19. τις — om. 20. ὁ πετρος — ὁ om. 21. λεγειν — ειπειν. 22. και αρχιερεων — om.; εγερθηναι — αναστεναι. 27. ἑστεκοτων — ἑστωτων. 36. ὁ ιησους — ὁ om. 50. ἡμων bis — ὑμων bis. 55. 56. και ειπεν . . . αλλα σωσει om. X. 1. δυο — add. δυο; 6. ὁ υιος — ὁ om. 8. ην δ — δ om. 9. ασθενεις — ασθενουντας. 12. λεγω δε — δε om. 20. πνευματα — δαιμονια; μαλλον — om. 22. versus exorditur και στραφεις προς τους μαθητας ειπεν' παντα etc. 35. και ειπεν αυτω — ειπων αυτω. XI. 10. ανοιγησεται — ανοιχθησεται. 11.

υμων — εξ υμων; η και ιχθυον . . . . επιδωσει αυτω — om. 26. εισελθοντα — ελθοντα. 28. αυτον — om. 32. νινευι — νηνευιτα. 33. ουδεισ δε — δε om.; κρυπτον — κρυπτην. 44. οι περιπατουντες — οἱ om. 50. πάντων — om. 54. και ζητουντες — και om. VII. 2. ουδεν δε — δε om. 10. ἁγιον πνευμα — ἁγιον om. 39. τον οικον — τ. οικιαν. 42. και φρονιμος — οἱ φρ. XIII. 11. ανακυψαι — αναστηναι. 29. απο βορρα — απο om. 34. ερημος — om. XIV. 5. ονος — ὑιος. 10. αναπεσον — αναπεσαι. 15. αρτον — αριστον. 28. θελων — ὁ θελων; προς απαρτισμον — εις απαρτ. 31. επ αυτον — προς αυτον. 35. κοπριαν — κοπρον. XV. 17. αρτων — αρτου. 19. και ουκετι — ουκετι. XVI. 15. του θεου εστιν — εστιν om. 17. εστιν — om. 18. μοιχευει — μοιχαται. 22. του αβρααμ — του om. 26. εντευθεν — ενθεν. XVII. 1. μη ελθειν — του μη ελθειν. 4. επιστρηψη προ σε — προ σε om. 8. μοι — om. 24. και ὁ υιος — και om. 35. ἡ μια — ἡ om. v. 36 omisus totus. XVIII. 1. πορευχεσθαι — add. αυτους. 5. δια γε — δια δε. 9. ειπε δε και — και om. 14. παρ εκεινος — η γαρ εκεινος. 43. ηκολουθει — ηκολουθεσεν. XIX. 7. ἁ παντες — παντες. 15. και ειπε — και om. 27. πλην — παλιν. 30. κατεναντι — απεναντι. 42. ἡμερα σου — σου om. 44. εδαφιουσι — εκδαφιουσι. 48. ευρισκον το τι — το om. XX. 1. αρχιερεις — ιερεις. 19. τον λαον — om. 23. δε αυτων — ἑαυτων. XXI. 8. λεγοντες — om. 11. εσται — εσονται. 23. τω λαω — εν τω λαω. 27. νεφελη — νεφελαις. 32. ὁτι — om. 36. ταυτα παντα — ταυτα om. XXII. 4. τοις στρατηγοις — τοις om. 30. εν τη βασιλεια μου — om. 31. σιμων bis — σ. semel. 36. αγορασατο — αγορασει. 45. αὑτου — om. 47. προςερχ. αυτων — πρ. αυτους. 53. οντος — οντα. 63. αυτω — αυτον. XXIII. 8. ὑπ αυτου — απ αυτου. 18. τον βαραββαν — τον om. 25. αυτοις — om. 39. αυτου — αυτω. 54. και — om. XXIV. 24. αυτον δε ουκ ειδον — om. 27. αυτου — ἑαυτου. 28. προςεποιειτο — προςεποιησατο. 36. λαλουντων — add. και. 47. αρξαμενον — αρξαμενος.

Johannes.

I. 21. και λεγει ουκ ειμι ὁ προφητης — om. 28. βηθαβαρα — βιθανια. 29. ὁ ιωαννης — om. 32. ὡσει — ὡς. 33. Και μενον —

om. II. 8. και ηνεγκάν — οἱ δε ενεγκαν. 15. φραγελλιον — ὡς φραγ. 16. μη — και μη. III. 2. προς τον ιησουν — προς αυτον; ποιειν — ποιησαι; ἁ συ ποιας — om. 3. ὁ ιησους — ὁ om. 4. γερων ων — ων om. 5. ο ιησ. — ὁ om. 10. ὁ ιησ. — ὁ om. 15. μη απολνται αλλ — om. 17. υἱον αυτου — αυτου om. 26. ιδε — ιδου. 28. μοι — εμοι. 31. επανω παντων εστι — om. 32. και — om.; τουτο — om. IV. 1. ὁ κυριος — ὁ ιησους. 3. ιουδαιαν — add. γην. 24. πιστευσον — πιστευε. 25. παντα — ἁ παντα. 35. τετραμηνον — τετραμηνος; ιδου λεγω ὑμιν — om. 36. ἱνα καὶ — και om. 39. επιστευσαν — επιστευσον. 47. απηλθε — ηλθεν. 49. μου — om. 51. απηγγειλαν — ανηγγειλαν. 52. Και ειπον — ουν ειπον. V. 5. οκτω — και οκτω; ασθεναια — add. αυτου. 9. και ευθεως . . . . και περιεπατει — om. 15. αυτον — με. 16. και εζητουν αυτον αποκτειναι — om. 19. ειπεν — ελεγεν. 25. ακουσονται — ακουσουσιν; ζησονται — ζησουσιν. 30. πατρος — om. 36. εδωκά — δεδωκεν; εγω ποιω — εγω om. 41. ανθρωπων — ανθρωπου. VI. 2. και — om.; ηκολουθει — add. δε; αυτου — om. 3. απελθεν δε — απελθεν ουν; ἐν — om. 11. ελαβε δε — και λαβων; μαθηταις οἱ — om. δε μαθηται τοις — om. 12. ενεπλησθησαν — επλησθεσαν. 15. αυτον βασιλεα — αυτον om.; αυτος μονος — om. 16. ὡς — om. 19. ὡς — ὡσει. 22. ὁ οχλος — ὁ om.; εκεινο εις ὁ ενεβεσαν οἱ μαθηται αυτου — om.; πλοιαριον — πλοιον. 23. ηλθε — ηλθον. 31. εστι γεγραμμενοι — γεγραπται. 39. τουτο εστι . . . . με πατρος — om. 40. πεμψαντος μη — πατρος μου. 42. λεγει οὑτος — οὑτος om. 51. αρτος ὁ ζων — αρτος της ζωης. 52. ουν — δε. 55. γαρ — om.; αληθως bis — αληθης bis. 59. ειπεν — ελαλησεν. 63. λαλω — ελαληκα. 68. ουν — om. 69. του ζωντος — om. 71. τον ιουδαν — τον om. VII. 8. εγω ουπω . . . . ἑορτην ταυτην — om.; ὁ καιρος ο εμος — ὁ εμος καιρος. 9. δε — om. 12. ου αλλα πλανα — οτι πλ. 15. και — om. 20. απεκριθη — add. αυτω. 21. ὁ ιησους — ὁ om. 26. αληθως — om. 27. ὁ δε χριστος . . . . ποθεν εστιν — om. 30. την χειρα — τας χειρας. 31. πολλοι δε εκ του οχλου επιστ. — ουν εκ του οχλον πολλοι επιστ.; τουτων — om. 32. ηκουσαν — add. ουν. 33. ειπεν ουν — add. αυτοις; με — add. πατερα. 34 & 36. ουχ εὑρησεται — add. με. 40. πολλοι ουν εκ του οχλου — εκ του οχλου ουν (πολλοι om.); τον λογον — τον

λογων τουτον. 41. Cod. exordietur verbis αλλοι δε ελεγον οὑτος εστιν ὁ χριστος et pergit αλλοι δε ελεγον etc. 42. απο βηθλεεμ — εκ βιθλεεμ. 49. επικαταρατοι — επαρατοι. 50. εἱς ων — εἱς το προτερον. 53. versus totus omisus. VIII. vv. 1—11 de adultera omisi sunt. 19. ὁ ιησους — ὁ om. 21. ζητησετε με — add. και ουκ εὑρησετε με; οπου — και ὁπου. 23. εγω εκ των . . . . τουτου εστε — om. 25. και τω ειπον — και om. 26. ὑμων — ὑμας; λεγω — λαλω. 29. ὁ πατηρ — om. 33. απεκριθησαν αυτω — add. και ειπον. 38. εγω ὁ — ἁ εγω; ὁ εωρακατε — ἁ ηκουσατε; τω πατρω — του πατρος. 41. ὑμεις — add. δε. 42. ειπεν ουν — ουν om. 46. ει δε — δε om. 48. ουν — om. 49. ιησους — add. και ειπεν. 50. δοξαν μου — δ. την εμην. 54. ὑμων — ἡμων. 55. ὑμων — ὑμιν. 58. ειπεν — add. ουν. IX. 3. ιησους — add. και ειπεν αυτοις. 6. τον πηλον επι — αυτου; του τυφλου — om.; τυφλος — προςαιτης. 9. ὁτι — ουχι αλλ'. 11. και ειπεν — om.; λεγομενος — ὁ λεγ.; την κολυμβηθραν — om.; δε και — ουν και. 12. ειπον ουν — και ειπον. 15. επεθηκε — εποιησεν και επεθηκεν. 16. ελεγον — δε ελεγον. 17. ηνοιξει — ανεωξεν. 18. του αναβλεψαντος — om. 21. περι — τα περι. 25. ουν — om.; και ειπεν — om.; ων αρτι — η νυν και αρτι. 26. ειπον δε — ειπον ουν; ηνοιξει — ανεωξεν. 28. ελοιδορησαν — οι δε ελοιδ. 32. ηνοιξε — ανεωξεν. 36. τις — και τις. 40. ηκουσαν — add. ουν. X. 3. καλει — φωνει. 4. και ὁταν — και om.; προβατα — παντα. 12. εισι — εστι; σκορπιζει τα προβατα — τα προβ. om. 16. γενησεται — γενησονται. 20. δε — ουν. 21. ανοιγειν — ανοιξειν. 22. δε — om. 26. ου γαρ — ουχ ὁτι. 38. πιστευσητε — γινωσκητε. 39. εκ της χειρος — απο των χειρων. XI. 3. αδελφαι — add. αυτου. 5. μαρθαν και την αδελφην αυτης — μαριαν και την αδελφην αυτης μαρθαν. 14. ουν — om. 16. συμμαθηταις — μαθηταις. 19. και πολλοι — πολλοι ουν. 21. ετεθνηκαι — ετεθανεν. 25. ειπεν — add. δε. 51. ὁ ιησους — ὁ om. 54. ιησους ουν — ὁ ουν ιησους; την χωραν — την om.; αυτου — om. XII. 2. ουν αυτω — αυτω om. 3. εξεμαξε — απεμαξε; τους ποδας αυτου — om.; οικια — add. ὁλη. 4. σιμωνος ισκ. — ὁ ισκ. 12. ὁ ελθων — ὁ om.; ὁ ιησους — om. 13. εκραζον — add. λεγοντες. 15. ερχεται — add. σοι. 16. ὁ ιησους — ὁ om. 21. ηρωτων — ηρωτησαν. 26. και εαν — και om. 29. ακουσας — ακουων. 35. μεθ ὑμων — εν ὑμιν. 39. πιστευειν — πιστευσει. 43. ηπερ —

ὑπερ. 47. πιστευση — φυλαξη. 49. εξ — απ; ελαλησα — εληλυθα; εδωκε — δεδωκεν. XIII. 25. δε — ουν. 26. εγω βαψας — αν εγω επιβαψας. 27. τοτε — om. 29. ὁ ιουδας — ὁ om.; ὁ ιησους — om. 34. εντολην — πλην εντολην. 36. μοι — om. 37. κυριε — om. XIV. 2. μη — add. γε. 4. εγω — om. 7. εγνωκειτε αν και — ανηδητε. 9. και πως συ λεγεις δειξον ἡμιν τον πατερα — om. 11. εν εμοι — add. εστιν. 13. τι αν — εαν. 14. versus totus om. 22. τι — και τι. 23. ποιησομεν — ποιησομεθα. 26. α — ὁσα. 28. ὁτι ειπον πορ. — ειπον om. 30. τουτου — om. 31. ενετειλατο μοι — εδωκεν μοι εντολην. XV. 2. αιρει αυτο — αυτο om. 14. ὁσα — ἁ. 15. που — om. 16. και εθηκα ὑμεις — om. 21. ὑμιν — ὑμας. 24. ειχον — ειχοσαν. 27. δε — om. XVI. 3. ποιησουσιν — add. ὑμιν. 7. εαν γαρ — add. εγω. 13. εις πασαν τη αληθειαν — εν παση τη αληθεια; ὁσα αν — ὁσα εαν. 17. εγω — om. 18. ὁ λεγει om. 19. ουν — om. 21. το παιδ. — το om. 29. αυτω — om.; αυτου — om. 32. και εμε — καμε. XVII. 1. επηρε — επαρας; και ειπε — και om. 19. ωσιν — om. 20. περι των — περι παντων των. 22. και εγω — καγω. XVIII. 3. λαβων — παραλαβων. 4. ουν — δε; ειπεν — και λεγει. 6. ὁτι — om. 8. απεκριθη — add. αυτας. 15. ὁ δε — add. αλλος. 18. ὁι ὑπηρεται — ὁι om.; και εθερμαινοντο — om.; ην δε — add. και. 20. ελαλησα — λελαλεκα. 28. ινα — om. 29. ειπε — φησι. 31. κρινατε αυτον — αυτον om.; ουν — δε. 34. απεκριθη — απεκρινατο. 35. μητι — μη. 36. 37. ὁ ιησους — ὁ om. 40. παλιν — om. XIX. περιεβ. αυτον — add. και ερχοντο προς αυτον. 4. ουν — om. 5. φορων — εχων. 5. ιδε — ιδου. 6. ὁτε — ὁταν. 7. αυτω — om. 11. αποκριθη — add. αυτω. 12. εκραζων — εκραυγαζον; αυτον — εαυτον. 13. λεγομενον — ὁς λεγεται; γαββαθα — καπφαθα. 14. δε — ην. 17. παρελαβον δε τον ιησουν και ηγαγον — ὁι δε παραλαβοντες αυτον απηγαγον; αυτου — εαυτω. 21. αλλ ὁτι . . . των ιουδαιων — om. 26. ιδων — ως ιδεν, αυτου — om. 27. εκεινης — add. ουν. 28. ηδη — om.; τελειωθη — πληρωθη. 29. οι δε πλησαντες — om.; σπογγον — add. ουν μεστον του; και — om. 38. ὁ ιωσηφ — ὁ om. XX. 1. εκ — απο της θυρας. 5. μεντοι — add. γε. 13. οιδα — οιδαμεν. 14 και — om. 20. την πλευραν αυτου — τους ποδας; ουν — δε. 25. τον τυπον — τους τυπους. 26. αυτου — om.; ερχεται — add. ουν. 28. απεκρ. — και απεκρ.; ὁ θωμας — ὁ om. 29. με

θωμα — θωμα om. 31. ὁ ιησους — ὁ om. XXI. 3. ευθυς — om. 4. ηδη — om. 6. ισχυσαν — ισχυον. 11. ανεβη — add. ουν; της γης — την γην. 15. πλειον τουτων — om. 16. παλιν — add. το. 17. ο ιησους — om. 18. αλλος σε ζωσει — αλλοι σε ζωσουσιν; οισει — αποσουσειν σε. 19. ειπεν — ελεγεν. 23. τι προς σε — om.

Gedruckt 23. VII. 1885.

3582 Belsheim
.B45 Das evangelium des Marcus nach dem griechischen Codex ..

904038.

DEC 18 '31 Colwell

JAN 8 '34 E. C. Colwell
Swift 407

OCT 23 1974 Garrett Theo.
NOV 21 1974 Interlibrary Loan

BS 904038.
3582 Belsheim
.B45 Das Evangelium des
Marcus nach dem griechischen

Colwell DEC 18
JAN 18 '32 Vos Swift JUL 23
Colwell 407
MAY 11 '39 N.T. Sem.

904038